UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

AUG 20 1919

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 32 Vol. VI. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 7 d. Rugpiučio (August), 1919. 5 cents per copy Metai 6

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Masschusetts, under the Act of March 3, 1879.

S. V. gelžkelių streikas gresia. Prez. Wilson ir kongresas pradėjo kovą prieš brangenybę.

LENKAI NEKLAUSO TAIKOS KONFERENCIJOS, ATSISAKO TRAUKTIS U Ž PASKIRTŲ RYBŲ TARP LIETUVOS IR LENKIJOS; KRUVINAS LIETUVIŲ IR LENKŲ MUŠIS. VENGRIJOJ NAUJA VALDŽIA NORI TAIKINTIS SU SĄJUNGIEČIAIS. RUMUNAI, UŽĖMĖ VENGRŲ SOSTINĘ BUDAPESTĄ. SUV. VALSTIJŲ ARMIJOS MAISTO PERVIRŠIUS BUS ŽMONĖMS IŠPARDUOTAS. ARMENAMS GRĘSIA NAUJOS SKERDYNĖS. ANGLIJOS POLICISTAI SUSTREIKAVO. KOLČAKAS BĖGA IŠ OMSKO.

LENKAI NEKLAUSO TAIKOS KONFEKENCIJOS.

New York, liepos 31—Liet. T. Taryba šiandien gavo kablegramą iš Paryžiaus, kurioj sakoma, kad Šleževičius protestavo į Taikos Konferencijos viršiausią Tarybą prieš lenkų pasielgimą.

Lietuvių valdžia dažinojo, kad Varšavos parlamentas paliepė lenkų armijos viršiausiam vadui nepaisyti laikinės demarkacijos linijos tarp Lietuvos ir Lenkijos, kurią Taikos Konferencijos Viršiausia Taryba paskyrė; lenkų armijai paliepta pasilikti visose vietose, kurias jau turi užėmę. Lenkai duoda kaipo priežastį buk lietuvių armijoj yra daug vokiečių. Tas yra melagystė, kaip sąjungiečių karinės misijos Kaune gali darodyti. Vokiečiai jau išsikraustė iš Kauno ir iš visos rytų Lietuvos. Pirm apleidimo Kauno, jie sudegino savo kazermes ir pagriebė ir pasiuntė Vokietijon 20 vagonų proviantų ir gyvulių, tame skaičiuje 4 vagonus amerikoniškų miltų ir patirštinto pieno.

Lenkai yra pasiryžę užgrobti visą Lietuvą. 27 d. liepos kruvinas mušis atsibuvo tarp lietuvių ir lenkų ant 45 myl. fronto. Tolesnis kraujo liejimas yra neišvengiamas jei Taikos Konferencija negalės priversti Lenkiją jos klausyti.

Oficierių žiaurumas link amerikonų kareivių.

New York, liepos 29—Kongreso komitetas jau kiek laiko kaip tyrinėja disciplinos sistemą vartota Amerikos ekspedicijos armijoj Francijoj. Šis tyrinėjimas prasidėjo iš priežasties skaitlingų skundų, kuriuos kareiviai įdavė. Anot šių skundų, žemesni amerikonų oficieriai nežmoniškai žiauriai elgėsi su kuo nors prasikaltusiais amerikonais kareiviais. Šie prasikaltėliai—tankiai jų prasikaltimas buvo labai mažas—buvo nupiakti, sugrųsti į tvartus kaip gyvuliai, priversti alkį kęsti ir visaip nužeminami, anot kareivių pasiskundimo. Labiausia atsižymėjo prasikaltėlių kankinime tulas Lieutenantas Smith, pramintas už jo surembėjimą "Hard Boiled" Smith. Jisai ir keli kiti oficieriai bei unterofcieriai buvo suareštuoti dar Francijoj ir pargabenti į šią šalį del teismo. Kareiviai kaliniai tame šios šalies kalėjime, į kurių tarpą Lieut. Smith papuolė, jį baisiai apdaužė—atkeršydami už savo brolių kareivių skriaudas. Kalėjimo viršininkai neįstengė jo išgelbėti.

Dabar Smith ir kiti žemesni oficieriai už visą tą žiaurumą kaltina augštuosius oficierius, kurių viršiausias yra gen. Harts. Jie sako buk jie elgėsi pagal vyresnių oficierių paliepimus.

Armijos maistas bus išparduotas.

Washington, liepos 29—Po ištisos dienos ginčijimosi, atstovų butas priėmė rezoliuciją, prašant karės Sekretoriaus Baker pastatyti ant pardavimo visą perviršį maisto produktų, kuriuos kares departmentas laiko ir kurie verti į 120 milijonų dol. Menama, kad tas šiek tiek prisidės prie numažinimo maisto kainų.

Vengrų prezidentas nusižudė.

Geneva, liepos 29—Alexandras Garbai, prezidentas vengrų sovietų valdžios, pasakė prakalbą prieš sovietus ir komunistus, apkaltindamas Bela Kun, sovietų užsienio ministerį vedimu šalies į prapultį, tada nusišovė susirinkimų bute.

Berlinas. Vengrų žmonių komisijonieriai sakoma aplankė sąjungiečių atstovą Budapešte ir pasiulė tartis su sąjungiečiais, sakydami, kad sovietai rezignuos, o nauja valdžia bus įsteigta.

Petrogrado Gyventojų skaičius tik 800,000.

Washington, liepos 29—Ligos, ištrėmimas ir nužudymai sumažino skaičių Petrogrado gyventojų nuo 2,318,645 iki vos 800,000 gyvpatų; tai yra, dabar tik trečedalis tiek žmonių gyvena Petrograde kaip pirma karės.

Karės stovis Chicagoj.

Chicago, liepos 30 d.—Riaušės tarp baltųjų ir juodųjų tęsės visą dieną, daugelis žmonių buvo sužeista ir du užmušta (tai jau 30 iki šiol) ir galutinai, vakare, miestas buvo padėtas po karės įstatymais ir nuo 9 val. vakare, kareiviai pradėjo patroliuoti gatves. Iš užmuštų per praeitų kelių dienų kovą, 17 buvo juodveidžiai, o 13 baltieji. Daugybė juodveidių namų sudeginta.

Lietuvis kareivis Juozapas Navickas. Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Balkunų valsčiaus ir kaimo. Tarnavo Dėdės Samo kariumenėje Q. M. Detachment, 36 Regiment, 12 Div. Laimingai sugrįžo į civilį gyvenimą ir apsigyveno Worcester, Mass.

Suv. Valstijų submarinas nuskendo.

New London, Conn., liepos 30—Suv. Valstijų submarinas G—2, be jokio prasergėjimo nuskendo netoli čionai šiandien. 3 jureiviai žuvo. Priežastis nelaimės pakol neištirta.

Prašo daugiau mokesties. arba pigesnio pragyvenimo.

Washington, liepos 30 d.—Prezidentas gelžkelio inžinierių brolijos šiandien aplankė prez. Wilson ir įteikė inžinierių reikalavimą, kad valdžia arba rastų budą numažinti pragyvenimo kainas arba pakeltų jiems mokestis.

Išvarys vokiečius iš Latvijos.

Paryžius, liepos 30 d.—Taikos Konferencijos viršiausia taryba priėmė maršalo Foch patarimą, kad vokiečių armija butų tuojaus išvaryta iš Latvijos, kur gen. der Goltz ir kiti vokiečių oficieriai labai įsikyrėjo latviams ir neleidžia jiems sutverti pastovią valdžią.

Armenams gręsia naujos skerdynės.

Paryžius, liepos 30 d.—Turkai ir totoriai apsupa armenus iš trijų šonų. Jie pertraukė dastatymą armenams pašelpos nuo amerikonų. Pražutis gręsia likusiems armenams, jeigu karinė apasuga nebus kuogreičiausia suteikta jiems, anot pranešimo majoro J. C. Green, Pašelpos administracijos atstovo Tiflise.

Lietuvis kareivis Jonas Vizgirda, Kauno, gub., Šiaulių pav., Motiniškių kaimo. Tarnavo Dėdės Samo kariumenėje, Camp Greenleaf, Div., Bln. Chickamauga Park, Ga. Laimingai sugrįžo į civilį gyvenimą ir apsigyveno Hartford, Conn.

Chicagos rasių riaušės sumažėjo.

Chicago, liepos 31 d.—Šiandien, nors dar vis atsibuvo susikirtimų tarp baltųjų ir juodųjų, betgi rasių kova ant daug nusimalšino, po keturių dienų ir nakčių kruvinų mušių. Du sužeisti juodveidžiai numirė šiandien, taip, kad 32 ypatos žuvo išviso riaušėse. Ginkluoti kareiviai sergsti miestą.

Denikin sumušė bolševikus.

Londonas, liepos 31 d.—Gen. Denikinas, kuris veikia po Kolčako viršenybe, vakar sumušė bolševikus ir užėmė miestą Kamišin, ant Volga upės. 5,000 bolševikų paimta nelaisvėn.

Londono policija nutarė streikuoti.

Londonas, liepos 31 d.—Londone policistai laikė susirinkimą šį vakarą, kuriame nutarė išeiti ant streiko. Priežastis, tai, kad Parlamente įvesta įstatymas, kuris uždraudžia policistam prisidėti prie darbo unijų ir uždraudžia policistam streikuoti nežiurint kokią priežastį jie turėtų.

Tautos Policistų unija išleido paliepimą visos šalies policistam sustreikuoti ir prašo visų organizuotų darbininkų pagelbos.

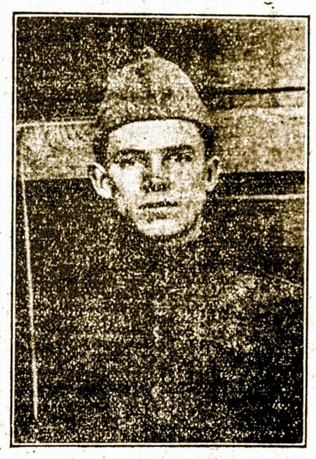

Lietuvis kareivis **Jonas Karaliunas,** Kauno gub., Panevėžio pav., Pasvalio valsčiaus, Mieškalaukio sodžiaus. Tarnavo Dėdės Samo kariumenėje, Co. K. 307 Infantry, 77 Div. Laimingai sugrįžo į civilį gyvenimą ir apsigyveno Brooklyn, N. Y.

Nepriims nėgrų į stockjardus.

Chicago, rugp. 2—Šeši blokai stockjardų darbininkų namų buvo šį rytą sudeginti. Ten gyveno daugiausia lietuvių ir lenkų šeimynos. Juodveidžiai yra kaltinami už šį darbą ir todelei nutarta nepriimti atgal į darbą stockjarduose 15,000 nėgrų, nes bijoma, kad mušiai tarp baltųjų ir juodveidžių vėl neiškiltų.

Pardavinės armijos maistą 18 d. rugp.

Washington, rugp. 2—Pardavimas perviršio karės departmento maisto tiesiog pirkėjams per pačtą, prasidės 18d. rugpiučio. Blankos del užsakymo maisto tapo išdalinta šios šalies 58,000 krasų viršininkams. Kainos maisto sakoma bus daug mažesnės negu krautuvėse, bet reikės užmokėti už persiuntimą "parcel post" nuo sandelių. Sandelių randasi Bostone, New York, Baltimore, Chicago, St. Louis, Omaha ir kitur. Pačtai jau pradėjo priiminėti orderius. Galima susižinoti kainas pro duktų bile pačte.

Žydų skerdynės Odessoj.

Londonas, rugpiučio 2—Iš lenkiškų šaltinių pranešama buk gen. Gregorijevo pulkai, užėmę Odesą pradžioje liepos, išskerdė visus to miesto žydus. Skerdynė tęsėsi per 3 dienas.

Gen. Gregoriev yra ukrainiečių bolševikų priešų vadas.

Gelžkelininkai nenori, kad gelžkeliai sugrįžtų privatiniam savininkam.

Washington, rugp. 2 d.—Atstovai 4 gelžkelninkų brolijų, pranešė kongresui, kad 2 milijonai suorganizuotų gelžkelių darbininkų yra priešingi sugražinimui gelžkelių į privatines savininkų rankas. Jie reikalauja, kad valdžia nupirktų gelžkelius ir juos taip operuotų, kad darbininkai gautų dalį pelno. Amerikos Darbo Federacija pritaria šiam reikalavimui, anot geižkelninkų.

Kongresas sakoma nepritaria šiam plenui.

Chicago, Ill. Daugiau negu 250,000 gelžkelių dirbtuvių darbininkų jau išėjo streikan del augštesnės mokesties.

Užmušė francuzus Strasburge.

Berlinas, rugp. 2—Revoliucijonieriškos demonstracijos sakoma vakar ištiko Strasburge, Alzacijos sostinėje. Keli francuzų oficieriai ir kareiviai neva buvo užmušti ir jų lavonai sumesti į upę Ill.

Plėšimai Londone ir Liverpoole.

Londonas, rugpiučio 2—Plėšimai ir riaušės ištiko rytinėje dalyje Londono, kuomet policistai išėjo streikan. 883 policistų sustreikavo šiame mieste, o 652 Liverpoole. Pastarame mieste irgi prasidėjo plėšimai. Streikuojanti policistai tapo išbraukti iš policijos eilių.

Bela Kun pabėgo į Vienną.

Kopenhagen, rugp. 3—Bela Kun, prašalintas vengrų sovietų vadas pribuvo į Vienną, kur bus internuotas.

Anglija gal duos salas kaipo užmokestį.

Londonas, rugpiučio 3—Sakoma buk Anglijos ir S. Valstijų valdžios svarsto apie atidavimą Anglijos vakarų Indijų salų Suv. Valstijom kaipo dalį apmokėjimo anglų karės skolos šiai šaliai. Gavimas šių salų duotų Suv. Valstijom kontrolę Karibėjos jurių.

Kolčakas rengiasi persikraustyti į Irkutską.

Paryžius, rugp. 1—Visos-Rusijos valdžia, kuri[illegible]ri tapo įsteigta sekant galva yra admirolas Kolčak, rengiasi kraustytis iš Omsko į Irkutską, Sibire. Anot žinių gautų Paryžiuje, Kolčako armijos dvasia yra labai nupuolus, ir ji nėra tinkama atsiimti teritoriją, kurią bolševikai neseniai atėmė nuo jos. Abelnai imant, Kolčako armijai sakoma jau labai atsibodo kariavimas. Čekų-slavokų pulkai, kurie lyg šiol daug pagelbėjo Kolčakui, yra pasiryžę sugrįžti į savo šalį ir daugiau nekariauti už Rusiją.

Neseniai "žalioji" armija buvo suorganizuota Sibire ir Rusijoj, iš "raudonosios" ir "baltosios" armijų narių. Ši "žalia" armija prisiekė daugiau nekovoti, nes sako pasaulinė karė užsibaigė.

Londonas. Gen. Denikin užėmė Poltavą, paimdamas daug grobio.

Pranašauja naują karę.

Berlinas, rugp. 1—Gen. von Bernhardi, garsus vokiečių karvedys ir autorius pranašauja, jogei nauja karė ištiks neužilgo. Anot jo, karė yra neišvengiama. Jis sako buk vokiečiai nebuvo tikrai pergalėti ir dar vis turi į 80,000,000 žmonių, tad gali bile kada vėl sukilti. Sutartis, kurią sąjungiečiai privertė Vokietiją priimti, anot jo, negalima išpildyti.

Jis paniekina tautų lygą, kaipo tiktai svajonę.

Prez. Wilson ir Kongresas pradėjo kovą prieš augštas kainas.

Washington, rugp. 1 d.—Prez. Wilson pradėjo karę prieš augštas pragyvenimo kainas. Ant jo prašymo, kongresas nutarė atidėti savo 5 sąvaičių vakaciją ir pirma apsvarstyti kaip numažinti brangenybę. Senate bei atstovų bute įnešta įvairųs biliai bei rezoliucijos del brangenybės sumažinimo.

Prie to visko žymiai pastumė Prezidentą ir Kongresą gelžkelininkų reikalavimai didesnių mokesčių arba sumažėjimo pragyvenimo brangumo. Užpakalyje to reikalavimo stovi keli šimtai tukstančių gelžkelininkų, kurie grasina šalį su visuotina gelžkelio streika, jei jų reikalavimai nebus išpildyti.

Vengrija prašo taikos.

Vienna, rugp. 2 Nauja vengrų socialistiška valdžia,

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.00—— Pusei Metų - - $1.00
Kitose Viešpatystės Metams - $2.50——Pusei Metų - - - $1.25
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.00——6 Months - - $1.00
To Foreign Countries - - $2.50——6 Months - - - $1.25
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street -:- Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

Bela Kun valdžios nupuolimui, prašo sąjungiečių taikintis.

Bela Kun sakoma puolė ačiu sąjungiečių pareikalavimui prašalinti sovietų valdžią ir ačiu rumunų armijos pasisekimams.

Budapeste viskas tvarkoj. Iš sovietų nieko nebeliko tik kareivių ir darbininkų taryba. Tukstančiai žmonių, kurie pabėgo iš Budapešto sovietams viešpataujant, dabar pradeda sugrįžti.

Paryžius. Nauja vengrų valdžia patinka sąjungiečiams. Maisto bus tuoj pasiųsta Budapštan.

———o———

Kaimynai nori nuginkluoti vengrus.

Paryžius, rugp. 2 d. — Rumunų ir čeko-slovakų delegacijos į Taikos Konferenciją šiandien įteikė prašymą, kad vengrų pulkai butų nuginkluoti.

Sąjungiečiai paliepė rumunams liautis kovoję prieš vengrus ir nepereiti per Thiess upę.

———o———

Bomba sugriovė prokuroro namą.

Los Angeles, Cal., rugp. 3 —Kas nors padėjo bombą tarpe dviejų gasolino kibirų name Oscar Lawler, buvusio Suv. Valstijų general prokoro, naktyje rugp. 2—3. Bomba sugriovė namą ir paskui uždegė jį; budinkas kuone visiškai suardytas. Ponas ir ponia Lawler tapo labai apdeginti ir sužeisti. Dabar guli ligonbutyje ir ne žinia ar pasveiks. Bomba menama buvo padėta del atkeršijimimo. Siulomi $11,500 dovanų už susekimą ypatų, kurie padėjo bombas.

———o———

Nesutikimas tarp Anglijos ir Argentinos.

Buenos Aires, rugp. 4 — Dalykų stovis tarp Argentinos ir Anglijos sakoma nėra labai geras užtai, kad Argentina nupirko internuotą vokiečių garlaivį. Anglijos ministeris-pasiuntinys iškeliavo namo, o Argentinos ministeris grižta iš Anglijos.

———o———

Rumunai įsiveržė Budapeštan.

Budapest, rugp. 4 — Rumunų pulkai žengianti pirmyn nuo upės Theiss, nežiurint sąjungiečių uždraudimo, šiandien užėmė Budapeštą.

Rumunų komandantas pasakė naujos vengrų valdžios karės ministeriui, kad rumunai neįsikiš į vengrų vidaus dalykus, bet jie tuoj pareikalavo, kad raudonoji armija butų nuginkluota, ant ko vengrai sutiko.

Berlinas. Čia gauta žinių buk rumunai užėmė Budapeštą del strategiškų tikslų. Sąjungiečiai sakoma siunčia 5,000 kareivių Budapeštan, kad pagelbėti naujai vengrų valdžiai susitvarkyti.

———o———

Rumunai plėšia Budapešte?

Budapest, rugp. 4 d. — 30,000 rumunų šiandien įėjo Budapeštan.

Paryžius, rugp. 5—Telegramai nuo amerikonų pasiuntinių Budapešte sako, kad rumunai, kurie vakar įėjo Budapeštan, apiplėšė to miesto priemiesčius ir užmušė nuo 15 iki 20 civilių. Rumunai sakoma suareštavo kelis vengrų ministerius ir pastatė kulkasvaidžius įvairiose miesto dalyse. Rumunai laiko viešus budinkus ir abelnai valdo miestą. Jie sako buk jų tikslas yra užlaikyti tvarką.

ATVIRAS LAIŠKAS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SEKRETORIUI, p. J. BIELSKIUI.

Gerbiamasis:—

Tamsta, kreipdamos į Amerikos Lietuvių Tarybos narius, krivulėje No. 8, —9.616-2,—aiškini jiems butinumą suvienyto darbo ir Amerikos Lietuvių tarpe, kaip tai daro Lietuvių visuomenė Lietuvoje, kur ji, sudariusi koalicijinę valdžią, sutartinai dirba Lietuvos labui.

Toliau Tamista pabrieži, kad paskutiniais laikais Amerikos lietuvių tarpe iškilo nesantaika, ir paskutiniame Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime įvyko net tokie nutarimai, **"kurie neveda prie sutartino, kaip savo tarpe, taip pat ir tarp kitų partijų, veikimo."** Užbaigi Tamsta taip: **"Viskas grįžta į laikus šliupo-Naruševičiaus, į laikus didžiausių užsipuldinėjimų ir betvarkės."**

Kadangi betvarkė tankiausiai kįla delei neteisingų asmeniškų užsipuldinėjimų ir šmeižtų, tad ar nebusi Tamsta taip malonus viešai išdėstyti faktus iš mano veikimo Amerikoje, kurie duoda Tamstai teisės oficialiame rašte kvalifikuoti mane, kaip žmogų, kuris užsiėmė **"didžiausiais užsipuldinėjimais ir betvarke."**

Laukiu atsakymo.

Su pagarba —
T. Naruševičius.

AMERIKOS EUROPOJE KUDIKIŲ ŠELPIMO AD MINISTRACIJOS PRANEŠIMAS.

Amerikos Europoj Kudikių Šelpimo Administracija paskelbė, kad ji susiorganizavo ir toliaus šelps kudikius kaipo Amerikos šelpimo organizacija, atskira nuo valdiškos organizacijos. Ji dirbs tą darbą, kuris buvo pradėtas Europoje Amerikos Šelpimo Administracijos. Taip tai paskelbė Edgar Richard'as, viršminėtos organizacijos direktorius.

Su taikos derybomis Europoje nepasibaigė šelpimo darbas. Herbert Hoover'is su savo padijėjais, kurie dirba pašelpos darbą beveik per penkerius metus, manė, kad užsibaigus taikos derybomis ir jųjų darbas bus užbaigtas, bet dabar jie pripažino, kad dar Europoje reikalinga daug pašelpos ir kad sąlygoms nenusistovėjus beveik kiekvienoje tautoje pasirodo negalėjimas apimti visos situacijos be keno nors pagelbos ir už tai musų veikėjai negali apleisti užimtųjų vietų.

Svarbu tai, kad reikalinga pašvęsti daug laiko, kad palaikyti sveikatą ir stiprybę paliuosuotųjų tautų pusalkanių kudikių. Jau pasirodė, kad gimimas minėtose šalyse perpus sumažėjo, neg, kad pirmiaus, o prie to prisidėjusios karės aplinkybės, padidino kudikių mirtis. Kovojant prieš visą situaciją reikia užlaikyti visus kudikius, kurie dar yra likę ir taip-pat tuos, kurie dar negimę.

Suvienytų Valstijų kongresas paskyrė tam tikrą sumą pinigų Amerikos Šelpimo Administracijai, Europai teikti maisto, ir tos sumos dalis, kuri buvo paskirta ypatingai šelpti kudikius jau išsibaigė. Amerikos Šelpimo Administracija pripažindama, kad josios darbas užlaikė gyvastį kudikių Baltikos Valstijose, Lenkijoje, Čeko-Slovakijoje, Rumunijoje, Jugo-Slavijoje ir Amerikoje turi toliaus veikti savo pasirinktąjį darbą, kad palaikyti gyvenimą Amerikos šelpimo organizacijos, atskiros nuo valdiškos organizacijos, o labiausiai, kad toliaus palaikius kudikių šelpimą.

Naujai perorganizuotos Amerikos Europoje Kudikių Šelpimo Administracijoj vyriausybėn ineina sekantįs direktoriai:

Julius H. Barnes, Colonel Alvin B. Barber, R.W. Boyden, Edward M. Flesh, William A. Glasgow, John W. Hallowell, Howard Heinze, Dr. Vernon L. Kollogg, Colonel James A. Logan, Edward Richard, Dr. Alonzo E. Taylor, John B. White ir Theodore Whitmarsh su H. Hoover'iu kaipo vedėju ir E. Richard'u, kaipo laikinių vedėjų iki sugrąžinimui Amerikon H. Hoover'io. Amerikoje organizacijos centras rasis po nr. 42 Broadway, New York, o Europoje centras bus įsteigtas Londone.

Naujoji organizacija neužims vietos lietuvių, lenkų, čekų-slavokų ar kitų panašių pašalpos organizacijų, kurios egzistavo karės laike, bet ji joms pagelbės ir stengsis veikti su jomis išvieno. Taip-pat toji organizacija turės ryšius su įvairiomis Rytinės Europos valdžiomis, kad suteikti pašelpą kudikiams įvairiose valstyjose. Taip-pat ji mano užlaikyti ir toliaus specialius atstovus kiekvienoj valstybėj, kad tos valstijos turėtų progos gauti pagelbos nuo žmonių, kurie buvo surišti su Pašelpos Komisija Belgijoj, Suvienytų Valstijų Maisto Administracija ir Amerikos Šelpimo Administracija ir kurie yra specialiai maisto ir abelno suselpimo žinovai.

Dabartinis darbas pradėtas pradžioje šių metų bus galima varyti iki rugpiučio mėn. Dieninis valgis kiekvienam kudikiui susideda iš valgomųjų daiktų, turinčiųjų maisto vertės 500 kalorų. Nežiurint į didelį skaičių darbininkų ir susidėjimo su kitomis šelpimo draugijomis, kiekvieno kudikio maitinimas atsieina apie penkius centus už kiekvieną valgį.

Visam darbui buvo paskirta $7,500,000 iš Amerikos Šelpimo Administracijos $4,800,000 įvairių Europos valstijų ir gauta apie $300,000 iš Amerikos labdaringų žmonių. Kudikių randasi sušelptų 2,700,000.

Kalbant apie naujai susiorganizavusią šelpimo drają Richard'as išsitarė: "Kaip yra gerai žinoma, kad Hoover'is negali dar susilaikyti nuo darbo, nes didžiuma sušelpimo buvo sumanytas po nustojimui musių tapo paskirtas ir kaip dabar dalykų stovis išrodo, tai maisto visiems užteks iki šių metų piuties. Bet kai kuriose valstijose, k. a., Belgija reikia specialio kudikių prižiurėjimo ir maitinimo, ir su tuo Hoover'is bus užsiėmęs per kuri dar laika.

Kudikių maitinimas skiriasi nuo generališko šelpimo ir reikalauja tame specialistų. Tai ypatingai pasirodė keturių metų darbas Belgijoj, kur kudikių šelpimas buvo pirmiausiai įsteigtas. Dabar pradedame gauti laiškų ir dokumentų iš Europos, kurie parodo progresą ir darbo pasekmes, ir tarp šių pranešimų į musų ofisą, randame labai jausmingą pranešimą, ant kurio pasirašo daugiau du šimtu kudikių iš Kauno."

DĖDĖS SAMO APSAUGA.

Gyvasties apdraudimas padarys daugiau, negu vien tik suteikti apsaugojimą jusų šeimynai, atsitikus nelaimei jusų mirties,—"šeimynos apsauga; jis suteiks jums "pramonės apsaugą."

Nežiurint kokios formos valdžios apsaugą išsiimtumei, atrasi, kad ji taip yra sutvarkyta, jog gali skolinti pinigus proporcionaliai sulyg įmokėtų pinigų už apsaugą. Jeigu taip norėtum daryti, atrastum, kad gali savo apsaugą parduoti valdžiai, ir kad už ją kas metą vis brangiau moka, taip kad po kelių metų ji taip pakils, kad bus gaunama daugiau, negu ėsi įmokėjęs.

Šita grynų pinigų ir skolinimo vertės ypatybė vadinasi "Pramonės Apsauga," nes ant valdžios apsaugos gali pasitikėti del pinigiškos paramos, jei kartais atsirastumei kokiame kėblame padėjime.

Šita ypatybė taip-pat parupina "Savęs Apsaugojimą," nes pasijutęs artinantis senatvę gali parduoti apsaugą valdžiai, ir gauti užtektinai pinigų, palengvinti visas sunkenybes, kurias sutiktumei gilioje senatvėje.

Jei dabartinis išmokėjimų budas nebus permainytas, "šeimynos apsauga" yra užtvirtinta ant 20 metų po jusų mirties. Dvidešimties metų laikas buvo pa..k tas, nes jam užsibaigus jusų jauniausias vaikas jau galės pats apsirupinti.

Sumanymo išmintingumą mokėti pinigus mėnesiniais mokesniais negalima kritikuoti, nes tai yra neužginčijamas faktas, kad moteris, kuri nėra patyrus pinigų reikalais, gali lengvai buti apsukta su tais pinigais, kurie jai pripuola po šeimynos galvos mirties, ir valdžios pareiga yra parupinti saugų ir praktišką budą, kuris užimtų jusų vietą, sušelpiant šeimyną pinigiškai.

Jus nėsate pripratę nešti į namus $10,000 vienoje sumoje, aprupinimui šeimynos, parsineši vien tik savo savaitinę arba mėnesinę algą. Valdžia tiktai toliau moka tiek kiek parnešdavai gyvas budamas. Šitas budas atims daug rupesnio nuo jusų žmonos ir taipgi išgelbės nuo užpludimo giminių, kurie reikalauja pinigiškos paramos. Jeigu ji atsisakytų jiems duoti, tai gali užsitraukti jų kerštą. Tokiame padėjime palikti žmona nepatartina.

Turinčiam apsaugą ant $10,000, Dėdė Samas moka jusų šeimynai po $57.50 kas mėnesį per 20 metų. Šitaip ji išviso gauna $13,800—patįs galite tą matyti—20 metų yra 240 mėnesių, ir 240 mėnesių po $57.50 padaro $13,800.

Kada perkeisti apsidraudimą.

"Kada galiu, ir kada turėčiau pamainyti dabartinią apsaugą ant vienos iš valdžios naujų apsaugų?" Tai yra nuturalis klausimas, kurį galima girdėti visur. Valdžia jau dabar yra pasiruošus priimti kandidatus, kurie nori permainyti savo apsaugas, bet klausimas ar jus esate pasirengę. Yra daug tvirtų argumentų prieš permainymą apsaugos dabar ir tvirtų argumentų prieš laukimą kelius metus tai daryti.

Jeigu tuojaus mainytum, butų pigiau, negu kad iauktumei du ar tris metus. Dabar pradėtum taupyti, nežiurint kokią apsaugą turėtum.

Jeigu dar nevedęs, už kelių metų gal apsivesi, tuomet apsauga išimta nevedusių esant netiks jusų reikalams. Nevedęs vyras dažniausiai linkęs prie endowment apsaugos, o vedęs vyras, abelnai kalbant, turėtų išsiimti paprastą viso gyvenimo arba ant išmokėjimų per 30 metų apsaugą. Tikrai geriausia apsaugą vedusiems ar nevedusiems yra tai ant išmokėjimų per 30 metų. Visos apsaugos suteikia protekciją jusų šeimynai ir taip-pat yra tikriausis kelias taupimui pinigų.

Geriausis patarimas, tai apgalvoti dalyką, ir jaustis pilnai užtikrintu, jog esi apsaugotas ir jog turi išsirinkęs geriausią apsaugą kokią galima gauti. Nieko nemėgink daryti kol nesi užsitikrinęs, ką nori daryti.

Per metą pasibaigiantį birž. 30, 1919, Suv. Valstijų užsienio komercija—eksportai ir importai, siekė $10,322,460,000—daugiau negu kada pirmiau šios šalies istorijoj.

* * *

Sakoma buk amerikonų bankieriai jau sutiko paskolinti 100 milijonų dol. Vokietijai.

* * *

Sakoma buk apie 15 milijonų žmonių kasdien lanko krutamųjų paveikslų teatrus šioje šalyje.

* * *

Nuo 1910 metų, net 396 amerikonai (t.y. Suv. Valst. piliečiai) tapo nužudyti Meksike.

Lietuvos Žemes Bankas

(LITHUANIAN LAND ASSOCIATION
320 Fifth Ave., New York, N. Y.

Kviečiamas susijungti su

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banku

Šis paskelbimas paimtas iš Lietuvoje einančių laikraščių.

"LIETUVOS ŽEMĖS BANKAS Lietuvoje persikeitė į "LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKĄ."

Šią žinią aną syk gavome nuo p. Yčo iš Paryžiaus per kabelį. Ponas Yčas direktoriato vardu, kviečia, kad ir mes amerikiečiai su savo surinktais pinigais prie to **"Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko" prisidėtume.** (Kun. J. Žilius paskirtas važiuoti tame dalyke pasiteirauti).

"Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas" jau turi suviršu (8,000,000.00) aštuonius milijonus auksinų. (1 rublis lyginasi dviem auksinam). Taigi tas Bankas jau operuoja. L. Žemės **Banko šėro kaina $50.00. Bondsus priimame pagal jų dienos kursą.**

Klausdami informacijų arba prisiųsdami pinigus adresuokite sekančiai:

Lietuvos Prekybos ir Pramonės
BANKAS.
KAUNO SKYRIAUS
BALANSAS
Balandžio mėn. 1 dienai 1919 m.

AKTYVAS.		PASYVAS.	
Kasa	Auks. 583,873. 81	Indėliai (einamosios sąskaitos)	Auks. 8,145,274. 12
Paskolos	" 3,051,486. —	Musų Valdyba	" 228 187. 46
Avansai	" 3,719. 17	Laikinosios sumos	" 7,883. —
Korespondentai «Nostro»	" 4,750,000. —	Valstybės rinkliava	" 161. 25
Judomasis turtas	" 5,179. 80	Procentai, komisija ir kit.	" 6,473. 99
Kursinės operacijos	" 22,884. 70		
Einamosios išlaidos	" 21,886. 34		
	Auks. 8,387,979. 82		Auks. 8,387,979. 82

Užstatai: rusų rubliai 73,930. —; vekseliai — auks. 3,016,500. —

Depozitai: rusų rubliai 254,250. —; auksinai 393,270. 20

L. Ž. Banko Pirmininkas gavęs iš valdžios leidimą, ir L. Ž. Banko direktorių pritarimą, veža į Lietuvą 185,000 rublių. Tie rubliai bus deponuoti Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke. Rublių vertė tokiu budu jau yra apsaugota ir neš nuošimtį. Taipgi tas kapitalas, sudėtas Lietuvoje, neš naudą Lietuvai.

Kurie turite RUBLIŲ, tuoj įdėję į registruotą laišką siųskit juos į LIETUVOS ŽEMĖS BANKĄ, jei norite savo rublius apsaugoti arba pernešti į Lietuvą. Pinigai Lietuvos pramonei labai reikalingi.

Visi Amerikos lietuviai stokite į darbą. Taipgi pirkite LIETUVOS ŽEMĖS BANKO šėrus už dolerius. Šero kaina $50.00. Bondsus priimame pagal jų dienos kursą.

Klausdami informacijų arba prisiųsdami pinigus adresuokite sekančiai:

Lietuvos Žemės Bankas

(LITHUANIAN LAND ASSOCIATION)
320 Fifth Ave., New York, N. Y.

APŽVALGA

Pragyvenimo brangumas.

Daugelio tikėtasi, kad pasibaigus karei, pragyvenimo reikmenys atpigs. Karė jau užsibaigė, o pragyvenimas ne tik neatpigo, bet dar kainos ant visko nuolatos kyla augštyn. Tuompat laiku užmokestis už darbą netik kad nekyla, bet darbdaviai vienur-kitur ban do numušti algas, sakydami, kad karė jau užsibaigė ir jie negalinti mokėti karės kainų.

Pasekmėje to visko ir prasidėjo darbininkų streikai po visą šalį. Darbininkai negalėdami pragyventi reikalauja didesnių algų. Nepasiganėdinę savo uždarbiu ir geležkelių darbininkai. Jų unija grasina visuotinu streiku sustabdyti visus geležkelius, jei valdžia nepasirupins surasti budą kaip papiginti pragyvenimą. Pečkuriai tvirtina, kad priežasčia brangumo yra spekuliantai, kurie supirkę pragyvenimo reikmenis išnaudoja žmones.

Seniai jau laikas valdžiai pasirupinti tuom dalyku, nes kitaip šalis gali prieiti prie tos pačios suirutės, kokią matome šiandien Rusijoje. Klaidinga tuomet butų kaltinti svetimtaučius ar agitatorius, kaip dažnai daroma laike streikų. Ne jie, bet pragyvenimo sunkumas veda prie nepasiganėdinimo.

Anglija globos Estoniją.

Iš Vokietijos pranešama, kad išeinanti laikraščiai Revelyje skelbia buk Anglijos valdžia nutarus paimti savo globon Estoniją. Tos globos sistema busianti panaši į Egipto globą.

Neseniai nuslopinti sukilimai Egipte, kuriuose žuvo į 800 egiptiečių, neduoda progos džiaugtis ir del musų kaimynų estų "globos," jei paskelbta žinia yra teisinga.

Slapta komisija viešiems dalykams tardyti.

"Tėvynė" skelbia:

"Tautinė Taryba yra slapta paskyrusi 'slaptą komisiją' ištyrimui 'incidento' tarp V. K. Račkausko ir M. Viniko, del kilusios tarpe jųdviejų polemikos spaudoje. Komisijoje yra pp. Vaitkus, Ambroziejus ir Purvis. Prie jų prijungta dar ir p. Martus. Buvo pasiulymas pakviesti p. Pilėną komisijon, kad jis duotų savo informacijų. Indomiausia yra tas, kad komisija yra slaptai nuskirta, slaptai veikia ir pats Račkauskas nėra painformuotas apie tą visą 'procedurą.'"

Komisija, kaip tik primena "šnipijados slaptą tardymo komisiją." Tik anoji nors slaptus dalykus susekti bandė, o ši matomai viešus dalykus, kurie kiekvienam skaitančiam laikraščius yra žinomi, bando slapta tardyti. Bet rezultatai greičiausiai bus vienodi.

Žydas muša—žydas rėkia.

Am. Liet. Tarybos sekretorius p. J. Bielskis primetė Naruševičiui didžiausių užsipuldinėjimų ir betvarkės kėlimą. Bet teneapsirinka ponas Bielskis, Amerikos lietuvių atmintis ne taip jau trumpa. Naruševičiaus kvietimas prie bendro sutartino darbo dar nėra pamirštas, kaip nepamiršta keliama p. Bielskio betvarkė ardant Centralio Komiteto skyrius, kas netik privedė prie nesutikimų, bet prisidėjo turbut prie sulaikymo Lietuvių Dienos pinigų iki pastarųjų laikų.

Ponas Bielskis, kaip ir anas žydas, anot žmonių pasakos, pats mušęs, o po to dar rėkia.

SPECIALIS SIUNTINIŲ LEIDIMAS.

Specialis siuntinių leidimas Rac-77 pertaisytas įimti siuntinius į Jugoslaviją, Čecho-Slaviją, Finliandiją, Latviją, LIETUVĄ, Estoniją ir Lenkiją.

Valstijos Departmento Karės Pirklybos Bordo Skyrius praneša, kad specialis siuntinių leidimas RAC—77 duotas Muito Bordo, įvykinamas Liepos 14, 1919, W.T. B.R. 803 buvo pratestas ir atnaujintas pradedant nuo liepos 21, 1919. Specialis siuntinių leidimas RAC—77 kaip dabar pertaisytas leidžia siuntinėjimą traukiniu arba ekspresu, be atskiro leidimo į žemiau pažymėtas šalis:

a. Į kurią nors šalį Vakariniame Hemisfere.

b. Į kurią nors šalį Afrikoje.

c. Į kurią nors šalį Azijoje arba Okeanijoje, išskyrus Turkiją.

d. Sekančias šalis Europoje: Didžiąją Britaniją, Franciją, Italiją, ir visą teritoriją, kurią apima 8 straipsnis Militariškos Klauzulės, Santaikos Protokolo, Lapkričio 3, 1918 m., Belgiją, Graikiją, Ispaniją, Portugaliją, ir jų savastis Europoje, Islandijoją, Faroe Salas, Serbiją, Rumuniją, Norvegiją, Švediją, Daniją, Holandiją, Šveicariją, Vokietiją, (ir taip-pat teritoriją ant kairiojo kranto Rhine upės, kurią valdo Suvienytos Valdžios), Jugo-Slaviją Čecho-Slaviją, Finliandiją, Latviją, LIETUVĄ, Estoniją, ir Lenkiją.

Viską galima siųsti išskyrus (1) ginklus, amuniciją ir eksplioduojamą medegą siunčiamus į Meksiką arba Kyniją; (2) mašineriją arba medegą amunicijos dirbimui ir bevielio telegrafo prietaisos, skyriamos Meksikai; ir (3) kviečius ir kvietinius miltus, ant kurių kontrolė yra pavesta Kviečių Direktoriui.

Prekių siuntėjai, kurie nori leisti siuntinius Specialiu Siuntinių Leidimu RAC 77 turi tiktai pristatyti savo prekių Siuntimo darodymus muitų kolektoriui ant uosto idant patvirtinus leidimą siuntiniams.

Jeigu mergaitė 14 m. nėra apsivedus Indijoj, ji yra skaitoma kaipo gėda visuomenei. 20 m. sulaukus ji jau skaitoma nejauna, o 25 m. sulaukus, jau laikoma už seną moterį.

Worcesterio Lietuvių Moksleiviai.

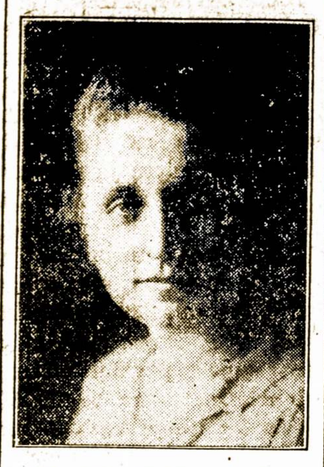

Dr. Birutė Bernotaitė.

Vytautas Bernota.

Worcesteryje nėra taip turtingų lietuvių, kaip kitose kolonijose. Yra kiek pasiturintesnių, bet abelnai imant, tai čia lietuviai nė turtingi nė biedni—viduticiniai sau gyvena. Bet nors jie ir neturtingi, betgi vienu dalyku, man regis, pralenkia didžiumą kitų kolonijų. Šis dalykas—tai meilė mokslo. Daugiau lietuvių šios kolonijos negu kitų, išleidžia savo vaikus į augštesnius mokslus. Ir tankiai šis leidimas į augštesnius mokslus pareikalauja daug pasiaukavimo nuo tėvų. Bet šie pavyzdingi tėvai noriai pasišvenčia tam.

Pirmutinė lietuvaitė, kuri užbaigė "high school" Worcesteryje, tai buvo panelė Ona Migauskaitė, kuri gavo diplomą iš English High School, apie dvylika metų atgal. Vėliau ji mokinosi komercijos institute, o galutinai Cornell universitete, kur baigė žemdirbystės kursą.

Keleta metų vėliau, English High School užbaigė josios brolis, Tamas Migauskas. Po tam jis baigė Holy Cross Kolegiją ir paskui užbaigė advokato mokslą Bostono universitete. Tai buvo labai gabus vaikinas nuo kurio daug lauktasi. Bet vos pabaigus mokslą, jam reikėjo stoti kariuomenėn 1917 metuose, ir rudenyje 1918 metų, mirtis patiko jį Francijos karės lauke. Jis mirė visų, lietuvių ir vietos svetimtaučių, kurie jį pažino didžiai apgailėtas.

Sekant Tamą Migauską, Classical High School pabaigė p-lė Madelaine Avietėnaitė, ir tuojaus išvažiavo Šveicarijon, mokytis garsiame Ženevos universitete. Ji užbaigė mokslą tenai 1914 metuose, su laipsniu "Licencie-es Lettres," kuris yra lygus Amerikoj teikiamo laipsnio 'Master of Arts." Parvažiavus namon, p-lė Avietėnaitė užsiėmė redagavimu 'Amerikos Lietuvio."

Šie trįs buvo pirmtakunai. Sekant juos, jau vis didesnis skaičius lietuvių mergaičių ir berniukų, ėmė lankyti augštesnes mokyklas.

1915 mete, Commercial High School baigė p-lė Birutė Bernotaitė. Tada ji stojo į Tufts Dental kolegiją, kurią užbaigė birželio mėn. 1919 mete, su dantų gydytojos laipsniu. Kolegijoje ji buvo viena iš gabiausių mokinių ir didžiai populiarė, ką reiškė jos išrinkimas klesos sekretore. Dr. Bernotaitė ketina apsigyventi laikinai Somervilie, Mass.

Tuo tarpu ir keleta kitų lietuvių baigė vietines high school'es—butent Zuzana ir Julė Migauskaitės, Stasys Vaškeliavičius, Anelė Asakevičiutė ir kiti, kurių vardų neteko man sužinoti. Dar kiti ėjo į augštesnes mokyklas kelis metus ir paskui, del vienokių ar kitokių priežasčių, negalėjo užbaigti, bet ėjo į komercijos mokyklas arba stojo į ligonbučius tapti "nursėm." Iš tokių, tai p-lė Katrina Bacvinkaitė, baigusi St. Vincent ligoninės kursus, jau keli metai tarnauja vietos lietuviams kaipo "district nurse." O p-lė Marcelė Dirveliutė neužilgo baigs miesto ligoninės kursus.

P-lė Zuzana Puišiutė, worcesterietė pagarsėjus kaipo kalbėtoja, aną metą baigė Bostone specialę mokyklą ir dabar mokinasi Bostono universitete ant advokato.

Stasys Vaškelevičius lanko Holy Cross Kolegiją. (Keleta lietuvių yra mokinėsi Holy Cross ir Clark kolegijose, kaip tai pp. P. Jakaitis, K. Česnulis (H.C.), o A. Blažys (Clark) ir kiti, bet jie nėra čia augę, tad aš plačiau nerašau apie juos, kadangi šis straipsnis yra ypač pašvęstas čia-augusiems worcesteriečiams.).

1918 mete (birž) baigė Leicester Akademiją p-lė Izabelė Avietėnaitė, pagarsėjusi jauna Worcesterio dainininkė. 1919 mete ji mokinosi sekretorystės (private secretary), o šį rudenį ketina apsigyventi New Yorke, kur toliau lavins savo balsą.

1919 mete, Classical High School baigė net trįs lietuviai—p-lės Ona Vasiliutė, Juzė Leonaitė ir Vytautas Bernota. Jie visi ketina lankyti dar augštesnes mokyklas.

Tuo tarpu, ant kiek man teko sužinoti, sekanti lietuviai lanko "high-school'es:"

Classical High School, Marė Leonaitė, Albertas Vasiliius, Vincas Žilinskas, Juozas Žemaitaitis, Cecilija Migauskaitė, Juzė Rauktytė.

Commercial High School, Julė Grigaičiutė ir Vieraitis.

Leicester Akademiją, Juozas Budnis ir Lucija Budnytė.

S. K.

LIETUVOS REIKALAI.

(Iš Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos Raštinės.)

Posėdis Liepos 29: Iš pranešimų Tarybon: 1) Telegramos nuo Išp. Kom. kaip seka: "Iš Paryžiaus gauta sekanti kabeliograma: Amerikos delegatai—Žilius, Dobužis, Balutis ir Norus jau Paryžiuje. Vyriausis Spaudos Biuras iš Šveicarijos perkeltas Paryžiun. Politinės žinios siunčiamos New Yorko raštinėn ir Išpildomajan Komitetan Washingtone. Spaudoje garsinimas didėja. Laukiama daugiaus panedėlyje." 2) Šiaučiulis rašo apie stenografę Juozaičiutę, galinčią Lietuvos reikalams patarnauti. 3) Rašo p. Gedminas delei kandidacijos Inf. Biuran. 4) Adv. Bračiulis rašo apie apsiėmimą "Lietuvių Bylos" gynimui, ir sumanymą valstijų susivažiavimų, sąjungimui su vajum tarpe valdininkų. 5) New Yorko Informacijos Biuras vėl kreipiasi, kad delei pasekmingo vajaus už Lietuvos nepriklausomybę yra sujudinta amerikoniška spauda, ir tam tikslui butinai reikia gauti iš Lietuvių medžiagos apie Lietuvių gyvenimą, kaip aname Tarybos pranešime buvo išdėstyta. 6) Keturių tautų (Estų, Latvių, Lietuvių ir Ukrainų) išsiunčia Washingtonan savo delegatus del audiencijos su Prezidentu Wilsonu. 7) Lietuvos Gelbėjimo Draugija (Raud. Kryžius) su katalikų srovės tokia-pat draugija tariasi bendrai veikti ir p-nią Turčinavičienę tarpe amerikonų labdarybės veikiman prikviesti. 8) Adv. Kraučiunas ir kitas advokatas amerikonas savo patarnavimą Lietuvos reiklams pasiulo.

Nutarimai: 1) Delei Amerikon atstovybės dar sykį kabeliogramuoti Valdemarui. 2) Esant dabartiniam vajui už Lietuvos nepriklausomybę ir siuntinėjant iš visų valstijų senatoriams ir kongresmanams peticijas, nutarta inprašyti šiuomi laikraštyją ir visuomenę, idant pasistengtų kiekvienoje valstijoje, kur tiktai Lietuvių apsigyvenę, sukviesti valstijų susivažiavimus, kuriuose tokios peticijos butų surengiamos ir savo valstijos senatoriams bei kongresmanams Washingtone inteikiamos asmeniškai arba pasiunčiant jiems į Washingtoną. 3) Kabeliograma pranešti Paryžiun, jogei Amerikos Lietuviai protestuoja už inleidimą Suvalkijon Lenkų kariuomenės, kurios tikslas yra tenykščią Lietuvos dalį terorizuoti. 4) Rytinėse valstijose išsiųsti Raudonojo Kryžiaus organizavimui p. Martų. 5) Washingtonan delei audiencijos su Prezidentu Wilsonu nuskirta musų srovės delegatai: Jankus, Lopatto, Vinikas, Račkauskas. 6) Naujos instrukcijos inteikta "Lietuvos Liuosybės Sargų" komisijai su dabartties įvykusiais atsitikimais Lietuvoje. 7) Amerikos Lietuvių tautinei Sandarai pavesta mobilizavimas Lietuvon keliaujančių angliškų mokytojų ir stenografių tiesiog jau kulturiniais tikslais, kaip to Lietuvos valdžia prašo.

J. O. Širvydas,
Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos Sekretorius.

Brazilija yra viena iš didžiausių pasaulio valstybių. Jos teritorija yra 200,000 ketvirtainių mylių didesnė už Suv. Valstijas, pridėjus prie jų ir Alaską.

Laike influenzos epidemijos, kuri aplankė Suv. Valstijas rudenyje, 1918 metų, pagal vėliausias skaitlines, net 450,000 ypatų žuvo.

* * *

Sakoma buk jau daugelis amerikonų kareivių apsivedė su vokietaitėm. Tas yra armijos vyriausybės užginta, bet kareiviai, kurie apsivedė nebus nubausti, nes sako tai darė nežinodami, jog tai uždrausta kol Amerikonų armija stovės Vokietijoje.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Kampelis.

Pradžiai. Lietuvoj gyvenim as vis bėga pirmyn. Lietuvos klausimas svarstomas. Bo ševikai su lenkais ir vokiečiai priešai Lietuvos. Kovą Lietuviai laimės. Organizuokimės ir or ganizuokime savo kapitalus del atstaty mo Lietuvos. Apie Lietuvos atstatymo darbą.

Buvome apleidę Lietuvos Atstatymo Bendrovės Kampelį. Ir tuoj jo musų nariai pasigedo. Laikas nuo laiko vėl pradėsime dėti ir pranešime trumpai, kas dedasi Lietuvoje.

Lietuvoje gyvenimas vis artinasi prie normalio. Žmonės ir valdžia dirba išvien ir atlieka didelius darbus: šalį atstato, finansus valstybės sutvarko, užveda visur tvarką, plėšikus ir karės paliktus, blogus papročius prašalina, ligas naikina, sanitariškumą įveda, kariuomenę organizuoja ir lenkus ir bolševikus muša ir stumia atgal iš savo žemių.

Kooperacijos organizuojama ir yra kuone kiekviename miestelyje ir net kaimuose. Gaminimo, pirkliavimo, taupymo ir skolinimo kooperatyvai veikia perdėm visą šalį. Kursai įsteigti žmonėms paruošti vedimui kooperatyvų, ministerijoje yra įsteigtas kooperacijos departmentas kontroliavimui ir jungimui vienon visos valstybės kooperacijų sąryšin. Veikimas su pagelba kooperatyvų pagelbėti lietuviams savo rankose palaikyti pirklybą ir ateityje pagelbės pramonėn įeiti.

Jau Paryžiuje Lietuvos klausimas svarstomas ir Foch padavė jų pleną rubežiaus tarpe Lenkijos ir Lietuvos Respublikos. Lenkams paliepta atsitraukti lig Suvalkų, o iš ten į šiaurytį. Daugiau nieko žinios nepranešė.

Vėliau gerb. Valdemaras, užsienių reikalų ministeris ir pirmininkas Taikos Konferencijoj Lietuvos delegacijos paskelbė, kad Leninas padaręs su Lenkija sutartį, sulig kurio Lietuva padalinama tarpe Lenkijos ir Rusijos. Vokiečiai ir-gi su lenkais padarę sutartį prieš Lietuvą. Martins, bolševikų atstovas Suvienytose Valstijose, patvirtino tą Valdemaro pranešimą liepos 31 d. per New Yorko spaudą. Matote kur musų tautos priešai.

Nežiurint daugelio priešų Lietuva bus pripažinta nepriguiminga ir lietuviai laimės. Už jų paliuosavimą stovi Anglija, iš dalies Amerika ir daugelis neutralių šalių. Amerikos visuomenė ir-gi už Lietuvos nepriklausomybę. Tautų Lyga, sako Hooveris, pripažins Lietuvai laisvę ir padės demokratišką tvarką užvesti ir jis stovi už Lietuvos nepriklausomybę.

Mes reńgiamės savo šaliai gautą laisvę paremti ir Laisvą Lietuvą atstatyti iš po griuvėsių. Delto organizuoti žmonės reikalingi, nes organizacijoj pajiegesni. Be to, atstatymui šalies reikalinga daug pinigo. Suorganizuoti kapitalai yra daug pajiegesni už išmėtytus. Galybė vienybėje. Taigi, broliai ir sesers, mes pulkimės ir organizuokimės del parėmimo Nepriklausomingos Lietuvos.

Pirmiausioji organizacija atstatymui Lietuvos po karės, susitvėrė 1916 m. ant bepartyvių pamatų. Jaja yra **LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ.** Ligšiol Lietuvos Atstatymo Bendrovė veikia bepartyviškai ir tik atlieka patrijotišką darbą—mus šaliai gelbėti.

Jau **LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ** turi skyrių Kaune. Adresas **Lietuvos Atstatymo Bendrovė, Kaunas, Lithuania.**

Tenai darbuojasi keletas inteligentų ir šiaip žmonių prie atstatymo darbo.

Broli ir sesuo ir tu dėkis prie mus Lietuvos atstatyti!

Atliksi kartu abu reikalingu dalyku:—

1) įstosi į Lietuvos Atstatymo Bendrovę, t. y., į organizaciją Lietuvai gelbėti;

2) įdėsi savo kapitalą į organizaciją, tai ir pinigas bus suorganizuotas Lietuvai gelbėti.

Stok, brolau ir sesuo ir sudarykime tvirtą spėką, tai padarysime didelius darbus savo tautai.

Įstojant perkate nemažiau **penkis** šėrus, šėras $10. Už pinigus mokama nemažiau 4 nuošimčių. Ir LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS šėrai yra LIETUVOS LIUOSYBĖS PASKOLA.

Klausdami informacijų kreipkitės šiuo adresu: —

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ,
(Lithuanian Development Corporation),
320 FIFTH AVE., NEW YORK, N. Y.

PO MEDŽIU.

Po medžiu.

Gerbiamieji broliai ir seserįs:—

Gyvename mes labai svarbias dienas, šiomis dienomis pasaulė daro dideles permainas, užima didelius darbus. Ne mažais pataisymais žmonija taiso šią pasaulę, bet griauja ir iš naujo budavoja ant naujų pamatų. Laimingas žmogus, kuris mato dabartines dienas, mato kaip žmonija kruta su visa savo atyda padėta ant pertaisymo gyvenimo.

Paskutinės absoliutiškos karalystės jau pražuvo, amžini šalių diktatoriai jau nuo sosto pavaryti. Vargas, badas, sunkenybės, gėda, nerangumas, žmonijai taip įkyrėjo, kad galutinai kaipo augštesnis gyvunas pasaulės pradėjo mastyti apie save—"duonos, duonos!" žmonija šaukia, daugiau duonos daugiau pasiisio, daugiau laiko prie tobulybės. Duona, pasilsys, gerovė gyvenimo yra mumyse, pas mus. Iš save mes turime išduoti geriausią ką turime, o pasaulė pilna visko.

Dabar mes imame geriausią pamokinimą iš pasaulės veikimo ir matome kur žmonija keliauja. Ji jau nusikratė tuos baisius diktatorius, kurie, buk žinodami kiekvieną žmogų savo karalystėje be jo obalsio, be jo žoddžio, nematydami jo gyvenimo, nė vargų, pasakė kaip jis turi gyventi. Absoliutiški karaliai mokėjo kaip žmoniją užlaikyti po dugnu, tamsybėje, jie turėjo kožną instituciją savo rankose ir kur tik žmogus ėjo ieškodamas sau, tiesos, duonos, visur atrado didelį murą absoliutizmo. Per tukstančius metų tiems absoliutiškiems karaliams gerai sekėsi ir karės vesti, ir žmones žudyti, bet galu gale jiems nepasisekė. Žmonės liedami bereikalingai kraują su juom nuplovė ir absoliutizmą. Demokratija dabar nužengė labai didelį žingsnį pirmyn.

Kiekvienas iš mus, mieli broliai ir seserįs, turime rupintis žengti žingsnį pirmyn prie demokratijos. Musų priderystė yra pirmiausia apsišviesti, kiekvienas turime dabar išmokti skaityti ir rašyti; skaitymas duos mumis progą suprasti praeities gyvenimo istoriją, pamatyti musų protėvių klaidas, duos stiprybę mumis imti geresnį budą gyvenimo, prasilenkiant tą laiktų, kurie kankino ir vargino musų prateities gentkartes. Reikia mokėti gerai skaityti ir mėginti suprasti kiekvieną žodį, kiekvieną sakinį ir išgauti iš jų tikrą reikšmę. Rašyti reikia mumis verkiant, nes pasaulė pasitobulino ant tiek, kad be rašto žmogui sunku kur save pritaikyti kaip tik prie didžiausios vergijos, tai yra, po priežiura kito. Todel nežiurint kiek kas mes turime metų, mes galime tą moksią įgyti.

Mokslas yra stebuklingas, mokslas vertesnis už teatrus, už bolių varinėjimus, mokslas pilnas žavėjimo. Tik pamislyk kas tai yra rašymas! Tu paimi plunksną ir mastai ką parašyti, tavo smegenys pradeda veikti ir siunčia į rankos muskulius žinią, kad taip ir taip plunksną vedžiotum ir padėtum ant popieros tą ką tavo protas mąsto. Tai yra tikras burtas, tikras žavėjimas, bet žmonija tam mažai laiko duoda, mažai mąsto, kad taip apsileidžia. Daugelis rašo, bet visai negalima suskaityti, nėra reikalingų raidžių, raštas labai prastas, raidžių negalima suskaityti. Kodel nepadėti ant to savo atydos kelis vakarus, kodel nepasimokinti parašyti kaip reikia. Tai yra priderystė kiekvieno žmogaus. Jeigu dirbsi biskį protu ne tiek reiks dirbti muskuliais, nepavargsi. Mumis dabar reikia daug mokytų žmonių; žodžiu sakant, jeigu mes norime buti ukėsais šios šalies arba rengiamės keliauti į savo tėvynę Lietuvą, ten taipgi turėsime tokią pat valdžią, ir netrukus tokį kraštą kaip čionai.

Tokioje šalyje, kur žmonės valdosi patįs savimi, ten reikia žmonių su mokslu, kad galėtų skaityti, rašyti, kad galėtų buti savistoviais, o ne protiškais ubagais ir butų nusitvėrę už kito keno skverną, kad jam kelią visada rodytų. Tvėrimas už kito skverną ir nepermatymas reikalų pačiam, veda mus į absoliutišką vergiją, veda į gyvenimą, kėravojamą vieno žmogaus, delei kurio gerų laikų mes turime vargą vargti, delei jo garbės mes turime kraują lieti ir gyvasį savo padėti. Demokratija, patvaldiškas gyvenimas žada mumis viską ką tik mes padarysime sau, ką tik mes padarysime savo šaliai gero, reiškia, mes padarysim sau ir turėsime ir naudosimės.

Gi absoliutiška diktatorystė, reiškia, pavesti vis-ką savo kitam kėravoti, o pačiam sunkiai dirbti, vargti ir laukti pakol tau tas, kuriam pavedei savo viską ir pats save, pakol jis duos tau to, ko jis norės. Diktatoriai seka vienas kitą vieni nuo kito skiriasi, vienas gali buti geras žmogus ir duoti tą kas kam priguli, bet kitas gal norės tave tik varguose matyti, kitas tave gali ir plakti ir užmušti ir tu neturėsi kam pasiskųsti.

Gyvenimas ir istorija kaipo liudininkai parodo du keliu, kuriuom mes eisim: daugelis musų brolių papratę po jungu diktatorystės nepakelia savo galvos, bet nueina savo senais keliais, nežiurėdami, kad savo pasielgimu, savo tuo nerangumu prudija ir sulaiko pasaulės progrėsą. Nemanyk, kad tu tik sau blėdį darai, tu darai blėdį savo artymui, tu darai blėdį šaliai ir visai pasaulei. Mes savo nerangumu sustabdom milijonus žmonių ant tyrų, kur nėra nė pastogės atsakančios, nė maisto, nė pasilsio.

Todel, mieli broliai, pirmyn; išsimokinkime kiekvienas skaityti ir pratinkimės skaityti geras knygas, gerus raštus, lavinkimės, susipažinkime su pasaule. Atmink tą, kad pakol tu nemokėsi rašyti ir skaityti, pakol tu nebusi žmogus tobulas, taip ilgai pasaulėje nebus tikros patvaldystės, ir jei nevienokiu, tai kitokiu budu, nors ir iš antros rankos, valdys mus absoliutizmas delei savo naudos. Jeigu nebus vieno karaliaus, tai bus jų daugybė vietoje vieno ir kožnas stengsis savo absoliutizmą uždėti ant tavo sprando.

Tegul nebus už dyką pasaulės kraujas pralietas, tegul jis mumis atidaro akis visiems. Eikime pirmyn! Mes kiekvienas imkime savo naštą, kiekvienas sau, ji bus lengva, lengvesnė negu jungas absoliutizmo.

Netoli Nelsonville, Ohio, 29-tą d. liepos, Ponia Stravisar, pririšo savo septynis kudikius, nuo 6 savaičių iki 10 m. amžiaus, lovose, aplais tė viską kerosinu ir paskui padegė. Ji pati karčiu sudegė. Ji taip dariusi, kadangi valdžia norėjusi paimti vaikus į pavieto namą, nes motina negalėjo jų išmaitinti.

* * *

Guminis bliudas del nusiprausimo tapo išraštas, kurį galima sulankstyti ir nešiotis kišeniuje.

DARBININKŲ ŽINIOS

Anglijoje randasi suviršu 22,000 pančakų darbininkų.

* * *

Dailydės Švedijoj gauna 34c. ant valandos.

* * *

Chicagos gatvekarių darbininkai sustreikavo. Jie reikalauja pakėlimo mokesties ant 77 nuošimčių.

* * *

Ant Francijos svarbesnių gelžkelių linijų dirba 301,-239 darbininkai. Iš to skaičiaus 59,910 yra moterįs.

* * *

Ištirta buk rytinėje dalyje New Yorko, 43-juose tenementų namuose, kur gyvena 1,700 ypatų, randasi tik viena maudynė ir toji priklauso saliuninkui.

* * *

Toledo, Ohio, skalbėjos susitvėrė uniją su tikslu pakelti mokestį nuo $2. iki $2.50 už 6 val. darbo dieną.

* * *

Philadelphijos gatvekarių kompanija pakėlė savo darbininkų mokestis; nauji darbininkai dabar gauna 45 c. ant val. pirmą metą, o pas kui 51 c. ant val.

* * *

St. Paul, Minn. darbininkų unijos sudėjo kapitalą $50,000, gavo čarterį, ir atidarė kooperatyvišką krautuvę, kuriai sako puikiai sekasi. Šėrininkai sako, ši krautuvė daug sumažino pragyvenimo kainas.

* * *

Sakoma buk Henry Ford, garsus automobilių išdirbėjas, ketina vėl pakelti savo darbininkų mokestis ir duoti $7. ant dienos kaipo "minimum."

* * *

Unijistai tepilioriai ir popierių lipdintojai Montgomery, Ala. gauna 62½ c. ant val. Jie dirba 8 val. ant dienos.

* * *

Penkios molinių indų kompanijos Sebring, Ohio, pranešė savo darbininkam, kad dykai suteiks jiems nuo $500 iki $1,000 gyvasties apdraudą (insurance).

* * *

Belgijos kasyklos buvo vienatinė tos šalies industrija, kuri niekad nesustojo per karę. Bet kasyklų produkcija kasmet mažyn ėjo ant kokių 10 nuoš.

* * *

Pagal unijos įstatymus įvestus Anglijoj, visiems krautuvių darbininkams mokestįs bus padidintos ant nuo $2 iki $3 ant savaitės.

* * *

Belgijos, kaip ir Anglijos valdžia, duoda tam tikrą mokestį savo bedarbiams.

* * *

1917 mete, Suv. Valstijose buvo padirbta 34,873,-266 svarų tabokos.

* * *

Dvasiškiai (protestonų) Oakland, Col. sutvėrė uniją. Protestonų pastoriai senai bėdavoja, kad jų algos yra neatsakančios. Tankiai jie uždirba daug mažiau negu paprasti darbininkai. Labai daug ministerių gauna tik nuo $500 iki $1,000 ant metų.

LIETUVIAI AMERIKOJ

BALTIMORE, MD.
Rubsiuvių laimėjimai.

Amalgamated C. Workers of America unijos vadovams atėjo į galvą, kad nuveikus nors vieną darbelį, kuris pasirodytų jų darbu. Štai jie pasitarė su nekuriais unijos įtekmingesniais žmonėms, nusprendė pavartoti abejotiną ginklą, prieš darbdavius 22d. liepos, 10 val. ryte, išsiuntinėjo į daugelį šapelių pasiuntinius delei pakvietimo toj valandoj į šapų mitingą nepranešę, kad reikės streikuoti. Tik buvo pranešama, kad visi darbininkai, kurie ateis į šapų mitingą, gaus 20 centų ant dolerio daugiaus. O pinigų kas nenorės? Visi nori. Tokiu tai budu rubsiuvių prisirinko į svetainę tiek daug, kad netilpo svetainėje, kitiems prisiėjo gatvėje pastovėti iki vienus išleidus kitiems pasidarė vietos.

Renkantis į svetainę, vienas aiškinimas buvo, kad visi, kurie kviesti į šį mitingą esate ant streiko, ir busite iki laimėsime tą, del ko išėjome ant streiko. Pasakoma tas, kad visų tautų rubsiuviai Baltimorės mieste apart penkių didelių firmų išėjo ant streiko, reikalaudami 20 nuošimčio.

Firmos, kurias nepalietė streikas: Sanaborno, Strauso, Staino, Šloso, Aiziko ir Hamburgo (vadinu lietuviškai). Tų firmų darbas per streiką nebuvo nė stabdomas dirbti. Gi kitoms visoms firmoms bei štorams buvo duota žinia, kad jų darbas liuosas nuo darbininkų rankų, ir bus iki jie nesusitaikins su unijos išrinktuoju komitetu nurodytoj vietoj ir dienoj. Darbininkų pranešimas firmoms taip buvo gerai suprantamas, ir legališkas, kad tartum kas juos su šiupelių susėmė į svetainę, kur komisija unijos firmerių laukė. Be jokio atsišnekėjimo firmeriai išpildė darbininkų reikalavimus, t.y., pripažino visose dirbtuvėse uniją, ir atidavė 20 procentą, prie to prisižadėjo atimti darbą iš tų šapų, kuriose rasis darbininkai neunijistai, arba kontrakteris nenorės apmokėti algos kaip reikiant darbininkams ir tt., tokiu budu streikas nesitęsė ilgai. 24 d. liepos pats didysis darbas užsibaigė ir dideiė dalis rubsiuvių grįžo dirbti.

Tas abejotinas žingsnis prie laimėjimo 20 nuošimčio nebuvo gerai prirengtas, vienok pataikius į gerą laiką, kada rubsiuviai apversti siuvimais suteikė laimėjimo progą. Priegtam unijai pasisekė suorganizuoti rubsiuvius į uniją ir dar tokius, kurie per 15 metų neturėjo unijos knygutės. Mat tas pragyvenimo brangumas, o dar atėmimas darbo, privertė ir juos įstoti į unijistų eiles, del ko nesigailės darbininkai, kad susiorganizavo. Mat nėra reikalo perdaug įsimylėti į vardą tos unijos, kuriai neleidžiama egzistuoti, gintis nuo priešo galima ne tik tuo ginklu, kuris geriau patinka, bet ir tuo koks poranka. Taip yra ir su unija: kokia unija yra į tokią stokime, bet teisingai kovokime už pagerinimą darbininkų buvio, ir sąlygų. Visi, kurie nebuvo unijistais prisirašydami, vyrai užsimokėjo įstojimo $5, moterįs—$3, ir mėnesines. Tolesinui laikui bus įstojimas nuo $10 ik 25 dolerių. Tėmykite, rubsiuviai! o mėnesinės — 80 centų. Bent taip numanau.

A. Kurelaitis.

MINERSVILLE, PA.
Kooperacijų naudingumas.

Čia lietuviai organizuoja kooperatyvišką valgomų produktų sankrovą, kadangi privatiškose krautuvėse viskas neapsakomai pabrango.

Liepos 18 d., S.L.A. 13 kuopa šaukė visuomeniską susirinkimą del įsteigimo kooperatyviškos sankrovos. Publikos prisirinko pilna svetainė, mat ant plakatų buvo pažymėta, kad kooperatyviškoj sankrovoj visai nebus vartojami pinigai, tuomi ir kiekvienam buvo žingeidu išgirsti. Ba pereitą žiemą po šią apielinkę lan kėsi iš Wilkes-Barre, Pa., P. B. Debesis ir bandė tam panašias kooperacijas tverti. Sausio mėnesyj, šių metų, laikant prakalbą p. Debesiui, Shenandoah, Pa., pasisekė sutverti kooperatyvišką kuopą. P. Debesis ragino, kad įsirašymo doleriai liktųsi pas ji, o girdi kaip surinksime milijoną dolerių, tai tada atidarysime Wilkes Barre, Pa. centrą ir jau galėsime pradėti pramonę varyti. Bet Shenadorio lietuviai kitaip pasielgė, įsirašymo dolerius pasiliko savo iždė, o padarę kolektą užmokėjo P. Debesiui už jo agitatyvišką prakalbą ir į mėnesį laiko išdirbo kooperacijos fundamentą pagal naują sistemą. Padarė šėrą po $25, ir ypata negali daugiau pirkti šėrų kaip vieną. O į sankrovą, taipgi padarė kostumieriams vietoje pinigų, vartoti tikietus, su tam tyčia numeriais, kad jokis darbininkas negalėtų nė ant nikelio apsukti.

Tikietų kainos $1.00, $5.-00, $10.00, $15.00 ir $20.00, ir kurie nori pirkti iš kooperatyviškos sankrovos, turi nusipirkti tikietą pas kasierių. Tikietą perkant už $10.00, tai turi mokėti 11 dolerių, ba už 10 doi. kostumeris gauna tavoro ta pačia kaina kaip ir kooperacija perka iš marketo, o vienuoliktas doleris eina del biznio užlaikymo. o pašaliniai kostumeriai jau turi mokėti 15-tą procentą, tai jeigu perka tikietą už $10.tai turi mokėti $11.50, o pelną gauna pabaigoje metų ar 6 mėnesių tik šėrininkai, tie kurie iš tos sankrovos perka, o katras už daugiau išpirkęs, tai tas ir daugiau gaus dividendo—pelno.

Ir štai šiandien kokis skirtumas yra tarpe kooperacijos ir privatiškos sankrovos; kooperacijos sankrovoj dar gaunama steiko už $11, 33 svarai, o privatiškoj sankrovoj tik 22 svarai. Tai netik ką žmogus gaus daugiau svarų, ale pilną vogą, ir šviežią tavorą. Šenadoriečiams atidarius kooperatyviską sankrovą pradžioje kovo mėnesio, tai privatiški mėsininkai jautėsi tartum perkuno trenkti, susiorganizavę nuėjo į markėtą, meldė savininko, kad kooperacijai neparduotų tavorą, bet marketo savininkas atsakė: "Jeigu aš kooperacijai atsisakyčiau parduoti, tai turėčiau "licence" ir čarterį nukabinti ir eiti į kalėjimą, o jus ką sakote nepirksite, tai žmonėm dar bus pasekmingiau išlaikyti kooperatyviškos krautuvės." Tada privatiški biznieriai dar kitaip suplenavę papirko kooperacijos manažerį, pakeldami jam algą, ir kitą krautuvę uždėjo per sieną, paleido da pigiau mėsą 3 centus kaip jie markete moka, bet ir su tuo nieko nepešė, kadangi žmonės jau suprato tą šmukleriską gudrumą, ir jau šioje apielinkėje yra atsidarę kooperatyviškos sankrovos visuose miestuose: Shenandoah, Mahanoy City, Pa., Gilberton, Pa., Frackville, Pa. ir St. Clair, Pa. Ir visi džiaugiasi įsisteigę kooperatyviškas sankrovas.

Shenadorio lietuvių kooperacijos revidentai peržiurėjo knygas keturių mėnesių bėgio, rado gryno pelno $2,960.00. Tai jau ir svetimtaučiai pamatę pasekmingą užmanymą, griebia organizuotis į kooperacijas. Lenkai jau net padavė į pavieto teismą čarterio reikalavimą del kooperacijos sankrovos atidarymo, o Minersvillės lietuviai laiko kas pėtnyčią susirinkimus ir pirmą vakarą prisirašė 63 ypatos ir laukia kaip greitai galima bus atidaryti kooperatyviską sankrovą valgomų produktų.

A. J. Banišauskas.

NEW BRITAIN, CONN.
Įsteigta Liet. Gelbėti Dr-jos skyrius.

Per pasidarbavimą vietinių veikėjų tapo sušauktas susirinkimas liepos 29 dieną visų lietuvių tautiškų ir katalikiškų draugijų komitetų, su tikslu, kad sutverti Lietuvai Gelbėti Draugiją ir bendromis spėkomis veikti. Kada tapo pakeltas klausimas, ar sutinkant visi jungti bendras spėkas ir veikti išvien, tada iš katalikų pusės pasigirdo išsireiškimai, kad jau jie turi ten kokį Raudono Kryžiaus Skyrių susitvėrę po Tautos Fondo globa ir jie griežtai atsisako veikti išvien. Taigi, iš to buvo galima patėmyti, kad jiems daugiau partijų rėmimas rupi, negu Lietuvos gelbėjimas.

Kadangi jie atsisakė veikti išvieno, tad kilo klausimas ką darysime, ar eisime ir prisidėsime prie jų, ar tversime Lietuvai Gelbėti Draugiją. (Liet. Raudoną Kryžių). Tuomet pasigirdo išsireiškimai, kad tversim Lietuvai Geibėti Draugiją. Tada buvo paliepta, visi, kurie sutinkat, kad reikia sutvert Lietuvai Gelbėjimo Draugiją pakelkit rankas.

Visi vienbalsiai pritarė ir tapo išrinkta valdyba. Į valdybą įėjo šios ypatos: pirm. P. Montvila, vice-pirm. A. Čaškevičius, rašt. J. K. Aržuolaitis, ižd. J. Skritulskis iždo globėjai, M. Daunis ir A. Mikalauskas.

Šios ypatos pastojo draugijos nariais užsimokėdami po $5.00: J. K. Aržuolaitis, M. Daunis, J. Skritulskas; po $2.00, J. Girdauskas, P. Montvila, A. Mikalauskas, J. Petkevičius, P. Pilipauskas, J. Veselka, J. Mazuronis, A. Mazuronis, K. Kasparaitis, J. Gražiulevičius A. Ramanauskas, P. Zdančukas, A. Šarkevičia, K. Šuopis, P. Kupstas. Taigi per šias ypatas Įplaukė aukų $45.00.

Visiems aukavusiems tariame širdingai ačiu.

J. K. Aržuolaitis.

LOWELL, MASS.

Sandariečių išvažiavimas ir aukos laisvės reikalams.

A.L.T.S. 49 kuopa surengė draugišką išvažiavimą, kuris labai nusisekė L. N. Fondui tapo surinkta $27.95, nors nebuvo labai daug žmonių. Diena buvo graži, tad visi dalyvaujanti buvo linksmi. Buvo svečių iš Bostono ir Lawrence. Kadangi šis išvažiavimas buvo rengiamas del geresnio sandariečių susiorganizavimo, tai svečiams nebuvo įžangos. Lowellio sandariečiai uoliai dirbo, kad gražiai priimti savo svečius, prirengdami stalus su skaniais valgiais ir gėrymais.

Buvo ir gražus programas. Pirmiausia K. Kinderavičius papasakojo apie išvažiavimo tikslą. Tada buvo sudainuota Lietuvos Himnas. Visiems pavalgius ir draugiškai pasikalbėjus, J. Kerdiejus pasakė trumpą prakalbą apie sandariečių veikimo tikslus. Po tam J. Sekevičius pasakė kelis žodžius apie dabartinį Lietuvos padėjimą, ragindamas dėti pinigus del Lietuvos Laisvės išgavimo. Vėliau kalbėjo J. Sadauckas, kviesdamas visus aukauti. K. Kinderavičius pasakė buk sandariečiai yra pasiryžę kovoti lyg paskutiniam už Lietuvos laisvę ir nesigailėti pinigų tam tikslui. J. Sadauskas, J. Jonutis ir A. Gaidis perėjo per žmones ir surinko $27.95, kurie bus tuoj pasiųsti į L. N. F.

Po tam Pranas Kinderavičius padekliamavo ir keletą dainelių sudainavo, kas visiems patiko. Taipgi ir bostoniškiai palinksmino publiką. Abelnai išvažiavimas visiems patiko. Reikia padėkuoti poniai Kinderavičienei už skanius valgius kad nesigailėjo savo triusos. Kiti, kurie daugiausia prisidėjo prie išvažiavimo, tai A. Gaidis ir K. Kinderavičius. Taipgi dėkuojam ir svečiam.

Vardai aukavusių seka: po 2 dol.: J. Buksa, Z. Dzidulionis; po 1 dol.: J. Sadauckas, K. Kinderavičius, A. Gaidis, J. Sekevičius, J. Bulauka, A. Andriliionis, S. Kondrotas, J. Moskalauskis, K. Protapas, J. Jotuzis, J. Tribulauskas, J. Serbskis, J. Balavičius, P. Gabris, S. Puta, J. Palionius, J. Kerdiejus, D. Rupšis, T. Vainuras, St. Kašeta; po 50c.: J. Bulskas, M. Biekša, S. Kuzma, A. Raudeliunas, J. Kapačiunas, L. Klackauskas. Po 25 c. L. Balauskienė, M. Vickulka.

26 d. liepos vietos čeverykų darbininkai išėjo streikan. Nori, kad pripažintų uniją. Tik viena dirbtuvė pripažino, o kitos atkakliai kovoja prieš. Beveik visi darbininkai priguli prie Allied Shoe Works. Nežinia kaip ilgai reikės vargti.

Lowellietis.

WASHINGTON. D. C.

Norėčiau ir aš truputį parašyti apie šio miesto 4-tos Liepos apvaikščiojimą.

Vienas iš žingeidžiausių dalykų lietuvių pasirodyme, tai kad didžiuma jų buvo tokio augšto ugio žmonės. Aš pats nėsu mažas—6 pėdų ir colio. Bet radosi ir už mane didesnių. Lietuvis, kuris nešė Amerikos vėliavą yra 6 pėdų ir apie 4 col. augščio. Galima sakyti buk tai buvo didžiausias žmogus visoj parodoj.

Musų merginos, netik vyrai, atrodė gražesnės ir augštesnės negu kitų tautų. Baltimorietė, Elena Pileskiutė, kuri buvo apsirėdžiusi kaipo Lietuva ir jos dvi palydovės nepaprastai smagų įspudį padarė ant tėmijančių svetimtaučių, kaip man nuo daugelio jų teko išgirsti. Visi stebisi, kad lietuvių tauta yra tokia daili. Daugelis svetimtaučių, pirm šios parodos, laikė geltonplaukius, augšto ugio lietuvius už švedus, bet dabar sako buk yra gražesni už švedus.

19 d. liepos buvo čekų pargrįžusių iš Sibiro paroda, bet ant jų nelaimės, lijo visą dieną, taip kad net prez. Wilson negalėjo juos pasveikinti.

Washingtonas yra gražus miestas, bet tik ne del paprastų darbininkų. Brangenybė čia yra neišpasakyta.

Juodveidžiai čionai atlieka paprasčiausius darbus. Italai yra barberiai ir šiaučiai. Graikai užsiima restauracijom, o žydai kaip ir kituose miestuose. Lietuviai čia daugiausią siuvėjai. Yra ir kalvis ir du dailydės, kurie uždirba po $5 už 8 val. darbo dieną. Siuvėjai dirbdami nuo štukių padaro $30 ir daugiaus į sąvaitę. Lietuvių šeimynų aš čionai pažystu tik keturias. Fabrikų jokių nėra, tik valdžia laivus taiso ir kanalus daro. Tame darbe paprasti darbininkai gauna nuo $3.50 iki $4. už 8 val. darbo dieną, o amatininkai gauna daugiaus. Prie darbo priimama tik šios šalies piliečiai.

Antanas Seijeta.

HARTFORD, CONN.

Pakėlė darbininkams mokestis.

Colts Patent Fire Arms Kompanija nuo 4 d. rugpiučio pakėlė mokestis savo darbininkams ant 50 nuoš. Tas palies 2,700 darbininkų. Įrankių darytojai, kurie pirmai gaudavo 55c. ant val., dabar gaus nuo 80 iki 90c. Mašinistai, kurie gavo 50c. ant val. gaus 75c. Nuo štukių dirbantiems darbininkams pirmiau buvo leista padaryti iki 50c. ant val., o dabar iki 75c. Apie metai tam atgal čia buvo įvesta 8 val. darbo diena ir laikas ir pusė už viršlaikį, o dvigubai už šventes. Ši kompanija išdirba visokios rušies šautuvus ir revolverius. Taipgi daro skaitliavimo mašinas ir indų plovimo mašinas. Darbas ein gerai.

Abelnai iš kitų miestų darbininkams nepatariu čionai tuo tarpu važiuoti, nes keturiose šio miesto dirbtuvėse eina streikas del 8 val. darbo dienos. Unijistas.

×Apie Ivairius Daiktus×

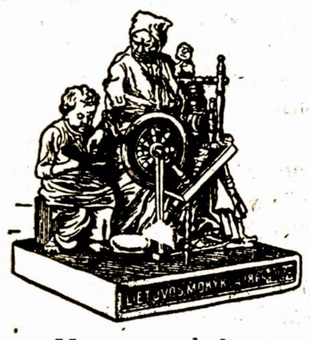

—Mama, pasakyk man, ar mikrobai pagelbsti padaryti smetoną?

—Vaikeli, žmonės šios gadynės gyvena skubindami, viską mėgina kuonogreičiausiai padaryti. Jie nelaukia pakol pienas surugsta, kad smetoną sugriebti, bet turi mašinas smetonos atskyrimui. Sunokimas smetonos labai daug remiasi ant piene esančių mikrobų. Ir tą žmonės pagerino; Vokietijoje nekuriose vietose veisia tuos mikrobus ir parduoda ukininkams, kad pagelbėti smetoną gražiai sunokinti.

—Mama, pasakyk man, kodel žmonės daro pinigus iš aukso?

—Vaikeli, žmonės daro auksinius pinigus delto, kad tas metalas yra parankiausias. Jo nėra perdaug, bet visgi užtenka del pinigų darymo. Jo išrodymas labai lengvai atskiriamas nuo kitų metalų. Yra sunkus, nerudyja, nors butų ant oro ar ba drėgnume. Turi minkštą ypatybę, bet sudrutintas kitais metalais labai gerai nešiojasi. Ateityje manoma, kad aukso tiek nevartos pinigų darymui, nes ko toliau tuo žmonės labiau pripranta prie vartojimo popieros čekių. Senovėje žmonių pinigai buvo daugiausia įvairus daiktai, bet dabar jie išnyko, pavirto į kitokius. Ateitis taipgi gali perversti aukso pinigus į popieros, o auksą vartoti tik del gražumynų.

—Mama, pasakyk man, ar mikroskopas gali mums parodyti atomus?

—Vaikeli, atomai yra tokie smulkus daiktai, jie stovi antri prie nieko. Jų matymas negalimas per jokius pagerinimus mikroskopo. Mikroskopas gali padidinti daiktą iki dešimts tukstančių kartų didesnį, bet atomo smulkiausios dalelės, molekulo, negali mums parodyti. Jeigu galėtų, tai mes datirtume tą, jog daiktai, ar tai medis, vanduo, akmuo arba oras, visi yra krutanti. Bet tų mažiausių dalelių vadinamų atomais, negalima jokiu įstrumentu įžiurėti. Mokinti žmonės sako, kad šviesos dalelės yra perstambios ir todel atomų niekad ne bus galima įžiurėti.

—Mama, pasakyk man, kodel mes negalim jausti kada musų pirštai yra nuniemę?

—Vaikeli, mes jaučiame su pagelba nervų, kurie išeina ant viršaus odos musų galų pirštų, mes jų nematome su savo akimi, galima pamatyti tik su pagelba mikroskopo. Nervai nuo pirštų neša žinią į musų smegenis taip kaip nuo akių matymą, nuo ausų girdėjimą. Kad gerai nervai dirbtų, musų kunas turi turėti tam tikrą laipsnį šilumos. Jeigu rankos atšala, nervai jausmų neįstengia perduoti smegenims ir reiškia, kad jie yra nuniemę, jie negali veikti.

—Mama, pasakyk man, kodel blogas oras neužmuša kasyklų darbininkų?

— Vaikeli, kasyklos šiuose laikuose nėra be oro. Kuo toliau eina į žemę darbininkai, su jais eina kartu ir prietaisos darymui ventilacijos. Jeigu ventilacija sustotų, pavojus butų greitai, bet dabartiniuose laikuose su pagelba visur įvedamos elektros, ventilacija daug pagerėjo, nes ir daugelis lempų, kurios pirma išdegino daug oxigeno, dabar suvedus elektriką daugiau jo pasilieka nesunaudoto. Taip, kad kasyklose dabar nėra pavojingiau kaip didelėse neišvėdytose krautuvėse, arba daugelyje miegkambarių, kurių langus namų prižiurėtoja nepradaro ir ruimo neišvėdina.

—Mama, pasakyk man, kodel žuvis netrokšta gyvendamos jurių suriam vandenyje?

—Vaikeli, žuvis nors yra suriam vandenyje, jos į save nepaima daugiau druskos negu žuvis esančios prėskam upių vandenyje. Kartais tos pačios žuvis gyvena jurėse ir kartais jos persikelia į upių preską vandenį. Kaip jos permaino savo aplinkybes dar nėra gerai patirta. Bet tas gerai žinoma, kad žuvis turi prietaisas atskirti druską nuo vandens ir tik tiek druskos paimti kiek jos kunui reikia.

—Mama, pasakyk man šitą: jeigu mes butume ant mėnulio, ar mes matytume žemę kabančią ore?

—Vaikeli, tas klausymas labai išrodo navatnas, nes mes papratę buti ant žemės net mažai pamislinam, kad musų žemė yra taipgi didelis apvalys, daug didesnis už mėnulį, kad mes butume ant mėnulis ir žiurėtume į žemę, mes matytume labai didelį kamuolį, mes įžiurėtume, kur yra jurės ir kur žemė, o su gerais teleskopais pamatytume net ir nekuriuos miestų budinkus.

Vienas daiktas tankiai mumis kliudytų permatymą, tai yra oras apie žemę nekartą su storais debesiais užklotų žemę nuo mus akių. Mėnulis neturi oro nė debesių apie save, todel kada musų žemės oras tyras, nedebesuotas, mėnulį mes visada aiškiai matome.

—Mama, pasakyk man, kokis skirtumas butų, jeigu musų žemė pradėtų suktis į atbulą pusę?

—Vaikeli, tas klausymas turi du atsakymus, nes musų žemė sukasi pati apie save ir kartu sukasi apie saulę, jeigu ji imtų suktis atgal tuo pačiu keliu skirtumo didelio nebutų, tik saulė mum tekėtų iš vakarų, o leistusi rytuose. Pats sustojimas žemės butų baisesnė permaina. Kaip dabar žemė sukasi, ji savo sukimu pasako labai didelę istoriją, nes ir kitos planėtos esančios šioje solariškoje sistemoje panašiai sukasi ir tuom parodo savo giminystę.

Tik vienas mėnulis planėtos Saturno sukasi į atbulą pusę iš nežinomos priežasties, gal kad jis nepriguli prie Saturno mėnulių veislės, gal jis tapo pritrauktas Saturno traukimo galybe, buvęs pirmiau nepriguliningu tai mėnulių šeimynai.

—Mama, pasakyk man, kaip marininkas atranda kelią budamas viduryje jurių?

—Vaikeli, nuo senų senovės kada nebuvo kompasų jurininkai kėravodavo savo laivus ant jurių dienomis pagal saulės stovį, o naktimis pagal šiaurinę žvaigždę, kada matė žvaigždę, jie žinojo kur turi važiuoti, bet kada buvo apsiniaukę, jurininkai buvo paklydę. Šioje gadynėje jurininkai turi kompasą, padarytą rodyklę iš šmoteiio sensityviškos geležies, kuri vienu galu rodo į žiemius kitu į pietus. Žemė pati turi magnetišką traukimą prie šiaurinio polio. Žinant į kurį šoną yra šiaurė, jurininkai žino kaip kėravotis.

—Mama, pasakyk man, kaip žmonės anglius žemėje atrado?

—Vaikeli, anglių gulyklas parupino praeitis amžiai versdami didelius žemės augalus į kruvą, supudė juos, perdegino ir amžiai pavertė į akmenį. Didelės permainos pasaulyje, permainos upių, jurių, užvertė žemėmis ir pakavojo juos žemės plutoje. Šių gadynių žmonės bekrapštydami žemę, bejieškodami, netikėtai atrado tą juodą akmenį — anglį ir netikėtai atrado, kad jis dega ir pradėjo naudoti. Anglius išėmus iš žemės žmonės turės rupintis kitokį budą sau šilumą ir šviesą padaryti.

Nemuno Sunus.

Montreal, Kanadoj randasi francuzas, kuris 48 m. atgal, laike vokiečių užgriebimo Alzacijos ir Lotaringijos, prisiekė tol nekirpti plaukų nė barzdos iki Francija vėl neatgaus tų šalių. 16 d. liepos, jis galutinai nusikirpo kelių pėdų ilgio plaukus ir barzdą—mat jo priežadas jau išsipildė.

* * *

Y.M.C.A., tai yra Jaunų Krikščionių Vyrų Sąjunga išleido $97,817,005 laike karės, kareivių ir jureivių naudai. Iš pinigų jai suaukautų tam tikslui, jai dar liko $27,465,854 del tolesnio darbo.

Amerikos Lietuvių Atstovo Pranešimas.

A.L. Atstovo Taikos Konferencijoje T. Naruševičiaus Pranešimas Amerikos Lietuvių visuomenei apie padėjimą Lietuvoje.

Daugiau kaip per 4 metus buvau atskirtas nuo Lietuvos,—Lietuva, nuo pat pradžios šios pasaulinės karės, virto karės lauku; paskui ji buvo Vokietijos okupuota; po to, kaip Vokietija kapituliavo, Lietuvon įsiveržė Rusai-Bolševikai, ir pagalios, kada Lietuvių kariuomenė ėmė varyti Bolševikus iš Lietuvos, dalį musų Tėvynės užėmė Lenkai. Suprantama, jog man buvo labai indomu patirti, kas dedasi Lietuvoje.

Pirmiausia, kas metasi akin,—tai LIETUVOS KARIUOMENĖ. Ji pradėjo organizuoties, vos tiktai Bolševikams Lietuvon besiveržiant, tai yra keli mėnesiai tam atgal, kad numetus Rusų-Bolševikų jungą. Jei ne Bolševikų veržimasis Lietuvon, tai gal ir iki šiam laikui Lietuvių kariuomenės organizavimas nebutų taip sparčiai ėjęs pirmyn. Rusų-Bolševikų žiaurumas privertė Lietuvius griebties ginklo. Tačiaus nebutų teisinga manyti, kad vien tiktai Bolševizmas sujudino Lietuvius. Teisingiau bus pasakius, kad neapkentimas svetimo jungo privertė Lietuvos vyrus griebtis ginklo ir varyti užpuolikus lauk ne vien, kaipo Bolševikus, bet, apskritai, kaipo Rusus, senovės palaikytojus sunkaus jungo Lietuvoje. Lietuviai perdaug jau kentėjo po svetimu jungu. Vien tik per pastaruosius 4-ris metus Lietuviai, tarytum kokia kažin keno nuosavybė, keturis kartus pereidinėjo iš vienų rankų į kitas: anuomet viešpatavo senoji carų valdžia, paskui—militarė Vokiečių okupacija, po to—Rusijos Bolševikai ir galop—pusę Lietuvos užėmė Lenkai.

Iki paskutiniųjų laikų Lietuvos valdžia buvo įtempusi visas savo pastangas Bolševikų priespaudai nuversti, ir tas, pagalios, pasisekė. Man bunant Lietuvoje, Lietuvių kariuomenė vijo Bolševikus nuo Panevėžio linkui Daugpilio (Dinuburgo). Gal buti, kad dabar musų kariuomenė jau kovoja ties pačiu Daugpiliu ir tikisi greitu laiku paimti tą Rusų tvirtovę.

Išvijus Bolševikus, prieš Lietuvą sustojo dar didesnis pavojus, kada Lenkai atvirai pradėjo vykinti savo užgriobinėjimo planus Lietuvoje. Jie užėmė Lietuvos sostinę ir Lietuvos teritorijas, kurios nei historine, nei etnografine teise niekados Lenkijai nepriklausė ir priklausyti negali. Lenkai, dengdamiesi kova su Bolševizmu, pirmiausia įsiveržė į Gardino guberniją; paskui—ir į patį Gardiną, kurį sau gojo Lietuvos kariuomenė; po to jie įsiveržė į Vilniaus guberniją ir į patį Vilnių; dabar-gi jie jau veržiasi į Kauno guberniją ir į Suvalkiją, atrasdami tam visokių pretekstų ir pasiteisinimų. To Lenkų žygio tikslas mums yra aiškus,—mes ir ankščiau tą permatėme ir nekartą perspėjome Alliantus (žiur. **"Memorandum to the State Department,"** Washington, Dec. 28 1918). Lenkai imperialistai, pasiremdami sulenkėjusia kunigija ir didžiažemiais dvarininkais, užimtose teritorijose varo kuo smarkausią agitaciją, griebdamiesi visokių priemonių. Pavyzdžiui,—

Mano draugas, Kijevo Politechnikos profesorius, vienas iš savininkų Cemento Dirbtuvės arti Valkininkų (Oikieniki), neturėdamas galimybės atstatyti sunaikintąją dirbtuvę, laikinai priėmė viršininko vietą Valkininkuose. Užėję Lenkai vertė viršininką imti nuo žmonių parašus už uniją su Lenkija; jam atsisakius tai daryti, Laikinoji Lenkų valdžią atstatė jį nuo vietos. Antras pavyzdis,—Vilniuje valdininkų vietas gali gauti tiktai tie, kas moka lenkiškai. Renkant Vilniuje statistikos žinias, del išdalinimo duonos kortelių, drauge buvo klausiama, prie kokios tautos gyventojas save priskaito,—tuo tarpu Vilniuje jau Lenkų įvesta tokia tvarka, kad Lenkai lengviau gauna duonos, negu kitų tautų gyventojai ir tt.

Kad praplėtus savo įtaką ant didesnio Lietuvos teritorijos ploto ir kad pakenkus Lietuvos tvarkymuisi, Lenkai pareikalavo "demarkacijinės linijos," kuri eina maž-daug, nuo Širvintų iki Alytui ir nuo Alytaus, per Kaišedorių, į šiaurę. Iš to matyt, kad Lenkų pretensijos siekia ne vien prie Gardino, Vilniaus ar Suvalkų, gub. pietinių dalių, bet jie taip pat norėtų paimti savo globon ir visus kitus Lietuvos plotus. Kokie yra Lenkų sentimentai sulyg Lietuvių, galima spręsti iš atsitikimų su p. Vileišiene Vilniuje, kas buvo aprašyta Lietuvos laikraščiuose.

Kitas Lietuvos sopulys,—tai VOKIEČIŲ VIEŠPATAVIMAS. Sulyg mušių su stabdymo (armisticijos) sąlygų, Vokiečiai pasilieka užimtose teritorijose, kol Aliantai įsakys jiems iš ten išsikraustyti. Kadangi Lietuviai ikišiol neturėjo pakankamai pajiegų išvyti Vokiečius, tad Vokiečiai ir šeimininkavo musų krašte, kaip pas save namie. Dabar jie jau visiškai nebeveda kovos su Bolševikais, nesa turi padarę sutartis su Bolševikais del demarkacijos linijos ir toliau jos neina, nei Lietuvių kariuomenei kovoti su Bolševikais nepadeda. Turėdami-gi savo kontrolėje geležkelius, jie užsiima vien tiktai išvežimu iš Lietuvos viso, kas tiktai galima pakelti. Todel nėra pasaulyje, tur buti, kito tokio krašto, kurs butų taip apiplėštas ir išdraskytas, kaip Lietuva: per keturis metus plėšė Lietuvą Vokiečiai, plėšė Bolševikai, vežė Lenkai ir

dabartigia dar užsilikusieji Vokiečių kareiviai. Veža jie viską—lentas, stalus, girias, net ir šiaudų nepaliekа! Nei Lietuvos valdžios notos, nei protestai, nei susirėmimai Lietuvos kariuomenės su Vokiečiais negali sulaikyti išvežimo iš Lietuvos, kol eksploatacija Lietuvos geležinkelių yra Vokiečių rankose. Į šią nelaimę dabar yra atkreipta Aliantų doma, ir, tiktai man sugryžus Paryžiun, Aliantų buvo pasiųstas Vokiečiams reikalavimas, kad jie perduotų Lietuvos geležinkelius į Lietuvių ir Amerikiečių rankas.

Kaip įtempti yra santykiai tarp Lietuvių ir Vokiečių, parodo kadir atsitikimai, įvykusie man bunant Kaune. Išvijus Bolševikus iš Panevėžio, musų kariuomenė paėmė keliasdešimtis vagonų ir tris garvežius, — tarp jų buvo du garvežiu vokiško typo. Vokiečiai pareikalavo juos sau. Lietuvių kareiviai užprotestavo ir atsisakė atiduoti. Tada atvažiavo blindruotas (apšarvuotas) Vokiečių traukinys su kulkasvaidžiais, nustatytais priešais nedidelį burį musų kareivių, pataisė suardytą musų geležinkelį, prisikabino du garvežiu ir nusivežė juos sau. Dar du susirėmimai musų kareivių su Vokiečiais, man esant Lietuvoje buvo ties Šiauliais. Musų kareiviai, apsiginklavę tiktai kulkosvaidžiais, atėmė Šiauliuose vieną kartą 20 arklių, o kitą kartą tiek pat karvių, iš Vokiečių, kurie norėjo tuos galvijus išsigabenti į Vokietiją. Dabar gavau pranešimą iš musų valdžios, kad apie Šiaulius Vokiečiai užpuolė ant musų kariuomenės. Buvo susirėmimas iš abiejų pusių. Devyni Lietuviai užmušti, keliolika sužeistų. Buvo užmuštų ir iš Vokiečių pusės. Šiaulių komendantas tikrina, kad su Vokiečiais galima apsidirbti tiktai su ginklu,—ir jokio laisvo susitarimo su Vokiečiais negali buti. Lietuviam taip įkyrėjo Vokiečių okupacija, kad jie laukia tos dienos, kada Vokiečiai visiškai bus iškraustyti iš Lietuvos.

Musų priešai, norėdami pakenkti Lietuvai laisvę įsigyti, skelbia visam pasauliui, buk Lietuviai esą vokiškų sentimentų. Dabar atvykusieji Lietuvon Aliantų atstovai galėjo gerai įsitikinti, kiek melagingi yra tie šmeižtai ir kaip jie yra taikomi į tuos žmones, kurie menkai tepažįsta Lietuvos historiją, jos praeitį ir nuolatinę kovą su Teutonais dar nuo senų laikų. Negali buti ginčų kaslink to, kad Vokiečiai nepalaiko tarp Lietuvių jokių gerų jausmų. Lietuviai per ilgą laiką nepamirš to žiaurumo, kokį jie kentėjo Vokiečių okupacijos metu. Tiktai nedaug tepramatantieji žmonės gali patikėti šmeižtams, kuriuos platina apie Lietuvius musų kaimynai.

Su pasigailėjimu reikia pastebėti, kad Lietuviai iki birželio mėnesio nėra gavę iš niekur pagelbos nei ginklais, nei maistu, apart vieno ar dviejų vagonų vaistų nuo Amerikos Raudonojo Kryžiaus ir poros tukstančių tonų miltų, kuriuos Lietuvos gyventojai pradėjo gauti gegužės mėnesyje. Visą-gi ilgą kovą su Bolševikais Lietuviai patįs vieni išnešė ant savo pečių. Jeigu kiek anksčiau butų buvusi suteikta šiokia tokia pagelba, tai Rusai Bolševikai senai butų buvę išvyti iš Lietuvos, ir žmonės anksčiau butų galėję tvarkyties ir atsipeikėtų nuo bėdų ir vargų. O dabar —vargas dar ne greit tepasibaigs, ypatingai dar ir delto, kad laukai ne visur yra užsėti, nes nebuvo galima laiku gauti sėklų. Šiek tiek geriau yra šitoje pusėje, kuri anksčiau buvo paliuosuota nuo Bolševikų. Bet ten, kur Rusai išbuvo iki pavasario, 30 ar 40% laukų, kaip spėjama, liko neužsėta...

* * *

Dabartinė Lietuvos valdžia yra šitaip susitvarkiusi: Valstybės Taryba 1919 m. sausio 16—19 dd. Konferencijoje, kurioje dalyvavo 150 žmonių iš kairiųjų ir dešiniųjų partijų, buvo perrinkta, ir ji dabar turi savo kontrolę ir įstatymų leidimo aparatą.

Valstybės Prezidentas yra išrinktas Valstybės Tarybos. Dabartinis Ministerių Kabinetas susideda iš atstovų visų veikiančiųjų Lietuvoje partijų, išskyrus Bolševikus. Kaip į Tarybą, taip ir į Ministerių Kabinetą ineina ir atstovai kitų tautų, gyvenančių Lietuvoje—Baltgudžių ir Žydų. Lenkai, paakstinti besitveriančios Lenkijos, nesutiko ineiti į Lietuvos valdžią. Dauguma Lenkų, matyt, nenori pripažinti Lietuvos Valstybės ir daro pastangas sujungti Lietuvą su Lenkiją, kad tokiu budu galėtų kontroliuoti Lietuvą. Tas ypatingai rupi Lietuvos dvarininkams, kurie tikisi galėsią, su Lenkijos aristokratijos parama, apginti savo teises ant didelių plotų žemių, kurias jie valdo Lietuvoje. Jie visi dabar susispietė Vilniuje ir tenai varo savo endekišką politiką. Vilnius dabar tapo Lietuvos dvarininkų tvirtovė, todel jie pigiai neužleis jo Lietuviams, ypač turėdami po šonu paramą iš Varšavos.

Liuosoje nuo kitataučių užgriebimo Lietuvoje paskutiniais mėnesiais organizacijinis darbas eina labai sparčiai. Vietos organizacijos stiprėja; žmonės per jas jau pradeda mokėti mokesčius; paskutinė mobilizacija praėjo labai pasekmingai, ir jaunuomenė noroms stoja į kariuomenę.

Eina taip pat prirengiamasai darbas sušaukimui STEIGIAMOJO SEIMO. Tik su pasigailėjimu reikia pasakyti, kad, šaukiant Steigiamąjį Seimą, ligi Lietuva nėra paliuosuota nuo svetimos okupacijos, didelė Lietuvos gyventojų dalis iš Lenkų užimtųjų kraštų negalėtų dalyvauti Seime, — tad ir sutvarkymas tų kraštų turėtų ilgiau užsitęsti.

* * *

Politiškas Lietuvos stovis yra žinomas Amerikos Lietuviams iš laikraščių. Lietuvos nepriklausomybė dar nėra Aliantų pripažinta. LIETUVOS KLAUSIMAS YRA RIŠAMAS DRAUGE SU RUSIJOS KLAUSIMU, bet del pripažinimo Kolčako valdžios Rusijoje Aliantų buvo pastatyta sąlyga, tarp kitų, kad turi buti pripažinta teisė Lietuvai savystoviai tvarkyties. Todel Lietuvos ateitis dar nėra visai aiški. Vieni verčia Lietuvius tarties su Lenkais: kiti grąsina atidavimu Rusijai. Lenkai-gi, turėdami paspirti kaikurių Aliantų, pasiremdami taipgi ir militare jiega, kuri, reikia žinoti, yra sudaryta su kai-kurių Aliantų pagelba, stato Lietuviams tokias išlygas, kurių Lietuviai jokiu budu negali priimti. **Apie surgąžinimą Lietuvai Vilniaus ir Gardino Lenkai ir klausyti nenori.** Lietuviai-gi, pasiremdami, tuo, kad tie kraštai šimtais metų priklausė Lietuvai ir buvo Lietuvių apgyventi; kad tie kraštai per amžius buvo neatimtina Lietuvos Valstybės dalis, ir už juos Lietuviai liejo savo kraują, —negali sutikti, kad tie plotai butų atiduoti Lenkams, kurie neturi prie jų jokios teisės, nei juridiniu, nei etnografiniu atžvilgiais. Lenkai savo "teisę" remia čia savo kumštimi,—nesa, ištikrųjų, čia Lenkų tėra 8% visų gyventojų, ir jie juk negali užmesti savo valios visam kraštui! Bet Lenkai, ne paisydami to, kad jie yra mažumoje, turėdami prie to savo kontrolėje Vilniaus ir Gardino gubernijas, tikisi pasiekti savo tikslą, pasinaudodami menkučiu vietos gyventojų politiniu susipratimu. Todel jie deda visas pastangas per kunigiją, dvarininkus ir dabartinės valdžios agentus, ir visokiais pažadėjimais ir grąsinimais stengiasi įkvėpti gyventojams savo dvasią ir įtikinti juos prisidėti prie Lenkijos. Neturėdami jokios teisės prie tų kraštų, jie mano savotiškai pakreipti gyventojų upą ir prijungti juos prie Lenkijos su pagelba tendencijinio plebescito (visuotinojo balsavimo).

Niekas, rodos, pasaulyje neiškentėjo tiek priespaudos, kaip Lietuviai: jie per 40 metų (iki 1905 m.) buvo draudžiami savo literaturos. Todel, vos 1905 metais išgavę spaudą, jie negalėjo trumpu laiku išaiškinti žmonėms, kas yra jų tikras ir neveidmainingas draugas, o kas yra jų priešas. Todel čia reikia pripažinti, kad Lenkų "game" gali turėti šiek tiek pasisekimo, nes žmonės šioje Lietuvos dalyje yra mažiausiai susipratę politiniu atžvilgiu. Jie dažnai neatskiria tikybos nuo tautybės, gi Lenkai visur čia varo propagandą, KAD LENKYBĖ REIŠKIA TĄ PATĮ, KĄ IR KATALIKYBĖ.

Su pasigailėjimu reikia pasakyti, kad nekurie net ir Amerikos žymus veikėjai prie Taikos Konferencijos palaiko imperialistinius Lenkų apetitus prie Lietuvos. Kada aš vienam Amerikiečiui paaiškinau, jog Lietuva be savo sostinės Vilniaus negali egzistuoti, nes tai yra Lietuvos širdis, ir jog kiekvienas Vilniaus akmuo kalba apie Lietuvos praeitį, tuomet man buvo pastatytas klausimas: "O KOKIAS KOMPENSACIJAS (t.y. atlyginimus) LIETUVIAI GALI PASIULYTI LENKAMS UŽ ATIDAVIMĄ VILNIAUS,"—lyg, tarytum, galima reikalauti atlyginimo už svetimą daiktą! Į užmetimą, buk Lietuviai esą nesukalbami, buvo atsakyta, kad Lietuviai pripažįsta Lenkams Lietuvoje visas teises,—laisvę jų kalbai, kulturiniam plėtojimuisi ir tt.—bet reikalauja vieno, butent, kad Lenkai Lietuvoje butų tikri to krašto piliečiai. Tuokart tas pats Amerikietis žinovas atsakė, kad Lenkai negalį su tuo sutikti, —reiškia, ir jis pripažįsta, kad toji Lietuvos dalis turėtų ineiti į Lenkijos Valstybę. Tuo tarpu Lietuviai su tuo jokiu budu nesutiks. Išskirti Vilnių iš Lietuvos reiškia tą patį, ką išplėšti sau širdį. Nėra pasaulyje sutvėrimo, kurs pats savo noru sau galvą atkirstų. Todel, jeigu turintieji galę panorės išrišti Lietuvos klausimą taip, kaip to nori Lenkai, tai tą jie turės atlikti prieš Lietuvos tikrųjų piliečių valią ir be jų sutikimo.

Lietuviai negali nesiskųsti pasauliui del uždėtos ant jų bausmės,—čia kalba eina apie padalinimą Mažosios (arba Prusų) Lietuvos į dvi dali. Nesa Nemunas, sulyg naujosios sutarties, tapo siena tarp Prusijos ir Lietuvos; tuo budu grynai lietuviški plotai vakarinėje Nemuno pusėje pasiliko Vokietijai ir ant amžių likos atskirti nuo visos Lietuvos. Bet kas daugiausia sujudina Lietuvius — tai **Internacionalizacija Nemuno,** pradedant nuo pat Gardino. Niekas to nesitikėjo ir negali atrasti išaiškinimo, kokiais motyvais vaduojasi Aliantai, atimdami iš Lietuvos Nemuno upę, kuri abiem pusėm, per tukstančius metų, buvo ir yra Lietuvių apgyventa. Nemunas Lietuvai yra šventa upė, taip pat, kaip ir Aigiptui Nilas. Jau dabar šalyje, kila propaganda delei to, kad Nemuno klausimas likos neteisingai išrištas. Sako, kad **"jeigu jums šiandien atėmė Nemuną su prieplaukomis, ir padarė jį tarptautiniu, tai kas gali garantuoti, kad rytoj neatims jums žemės."** O Lietuviui žemė—tai viskas. Toksai išrišimas klausimo su Nemunu, be abejonės, duos geros progos kam reikia, vesti propagandą prieš Aliantų sutartis. Buvo skelbta, kad sutartis daroma su Vokietija, o čia imta rišti klausimas kraštų, kurie su Vokietija neturi nieko bendro. Kodel taip išėjo? Mes klausėme, bet jokio rimto paaiškinimo negavome. Ta aplinkybė duoda daug medžiagos visokeriopiems spėliojimams. Teisingiausias jųjų aiškinimas yra tas, kad, internacionalizavus Nemuną, Lenkai turėsią kitą išėjimą į juras Nemunu, nuo Gardino per Klaipėdą (Memelį). Lietuvos Delegacijos protestas, sudėtas Taikos Konferencijoje, neturėjo pasisekimo ir situacijos neišgelbėjo.

Mes suprantame, kad Taikos Konferencija negali visų patenkinti visame kame, bet čia yra stipresnio padaryta skriauda silpnesniam.

* * *

Iš pranešimo apie Lietuvos klausimo stovį Taikos Konferencijoje aišku, kad musų, kaipo silpnesnės dalies žmonijoje, padėjimas stovi toli nuo to kelio, kuriuo mes norėtume eiti. Bet visgi yra jau duota pradžia musų savystoviam tvarkymuisi, ir dabar tolimesnis musų tautos likimas daugiausia prigulės nuo musų pačių. Artimiausia ateitis parodys, ar mes, kaip ir tasai bičių spiečius, mokėsime suspiesti apie save visus geresnius Lietuvos sunus ir, bendrai dirbant, gaminti sau geresnę ateitį, kad musų vaikai Valstybiniame Lietuvos Rume galėtų laisvai ir erdvai gyventi ir lengvai kvėpuoti. Musų karta neša didžiausią atsakomybę, nes mums išpuolė tiesti pamatus pačiamiam Valstybės Rumui, o nuo to, kaip tie pamatai bus užtiesti, priklauso ir paties Rumo stiprybė. Jei mes visi, kur nebutume, dirbsime išvieno, sutartinai, kaip tos bitės, kad apsisaugojus šalnos ir audros metu,—tai be abejonės nepražusime ir susilauksime šviesesnės ateities. Bet jai dirbsime pakrikę, kaip, anot patarlės, Grigo bitės, jei neturėsime pasišventimo Valstybės reikalams, o priešingai—žiurėsime tik, kaip iš tos Valstybės daugiausia pasinaudojus sau, t. y., jei turėsime savo asmeninius arba ambicijos tikslus,—tai iš viso musų darbo nieko neišeis. Ateis kitas svetimas valdovas ir uždės ant musų dar sunkesnį jungą. Taigi, jei dalykai taip stovi, tai verčiaus patįs sau užsidėkime Valstybinių sunkenybių naštą, kad tas išeitų naudai musų pačių žmonių, bet ne svetimų valdovų.

Su pasigailėjimu reikia pasakyti, kad ir musų tarpe atsiranda žmonių, kurie turi egoistinius savo asmens tikslus, prisidengdami labu Tėvynės. Tokie žmonės, nepasiekę savo tikslų, šmeižia tuos, kurie ištikrųjų gina Lietuvos reikalus. Tokių žmonių tikslu yra sugriauti kitų su pasišventimu statomą darbą, kad tik patiems atsistojus priešakyje, nepaisant, ar tas gali išeiti musų kraštui ant naudos, ar ne. To mums reikia labai sergėties, nes dabar atsiranda ir atsiras daug visokių avanturistų, kurie nori pasinaudoti menku musų žmonių prityrimu politiniuose klausimuose, kad per tai prisigrobti sau visokių gerybių ir paskui spjauti ant visų musų vargų-bėdų...

* * *

Santaika ir suderinimas darbo kaip tik dabar yra labai reikalingi, bet to, kaip galima spręsti iš Amerikos Lietuvių spaudos, visai nesimato tarpe brolių ir seserų Lietuvių Amerikoje. Gyvendamas Amerikoje, aš mačiau tenai ginčus ir susirėmimus, bet, rodos, niekados tenai nebuvo tokios suirutės, kokia yra dabar. Gi to viso pasekmės, kaip aš jau ne kartą turėjau garbės pastebėti Amerikos Lietuvių visuomenei, yra labai mums kenksmingos.

Apsilankęs Lietuvoje, padariau pranešimą Ministerių Kabinetui ir Lietuvos Respublikos Prezidentui apie didelę Amerikos Lietuvių svarbą musų naujai besikuriančiai Valstybei; pranešiau apie Amerikos Lietuvių šiuo metu nuveiktus darbus išgavimui Lietuvai laisvės. Buvau prašomas kablegramu pranešti pilną musų Augščiausios Valdžios pasitenkinimą Amerikos Lietuvių veikimu. Bet, sužinojęs, jog Lietuvos valdžia iki šiam laikui negavo nuo Amerikos Lietuvių jokios materijalės pagelbos, apart užpirktų už Lietuvių Dienos pinigų daiktų, jaučiausi labai nesmagus. Man nuostabu buvo jau ir delto, kad, išvažiuodamas iš Amerikos, mačiau Amerikos Lietuvius gausiai aukaujant pinigus, ir maniau sau, kad mes su tokiais žmonėmis nepražusime! Bet su dideliu širdies skausmu turiu pranešti, kad iki šiam laikui Lietuvos Valdžios Iždą pasiekė tiktai šitie pinigai:

1) 5,000.00 dolerių įteikė g. J. S. Lopatto,—nuo Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto.

2) Už 150,000.00 dolarių (Lietuvių Dienos pinigų) išdalinta ir dalinama Amerikos Raudonojo Kryžiaus pašalpa nukentėjusiems del karės, be tautybės skirtumo.

3) Mano perduoti Taikos Delegacijai 2,000 svarų (10,000.00 dol.), kuriuos per Dr. J. Šliupą man įteikė Lietuvos Neprigulmybės Fondas.

4) 10,000.00 dol. Dr. J. Šliupas ketina šiomis dienomis perduoti Taikos Delegacijai, nuo Lietuvos Neprigulmybės Fondo (perduota 2 d. liepos. **"Tėvynės" Red.).**

5) Amerikos Lietuvių Tarybos siųstus per g. J. Augš tuolį 25,000.00 dol. prof. Voldemarui ikšiol dar negauta.

6) Šiomis dienomis Taikos Delegacijai Paryžiuje atsiųsta 13,000.00 dol.

Tai ir visa, ką Lietuvos valdžia ikišiol gavo iš Amerikos Lietuvių visuomenės. Girdėjau, kad buvo siųsti pinigai padengimui iškasčių senosios delegacijos, — t. y. pp. Dobužio, Mastausko ir Pakšto, bet tai vis-gi maži pinigai, sulyginant su tuo, kas Amerikos Lietuvių surinkta, man išvažiuojant iš Amerikos.

Šiuo laikau reikalingu pranešti visuomenei, jog Liet. valdžiai dideliai yra reikalinga materialė pagelba padengimui visokių valstybės reikalų. Todel, **jeigu yra surinkta kur nors pinigų, tuojaus reikia jie pasiųsti Lietuvos valdžiai, kadir Lietuvos delegacijos antrašu (Lithuanian Delegation to the Peace Conference, 24 Rue Bayard, Paris).** Pinigai šiandien yra begalo reikalingi, nes visas kraštas yra nualintas; Valstybės išlaidų padengimui mokesčių labai mažai tegalima surinkti, gi išlaidos yra didelės, nes reikia laikyti ir organizuoti kariuomenė, kuri viena tik reikalauja apie 64% viso išlaidų biudžeto. JUSŲ PAGELBOS LAUKIA JUSŲ TĖVŲ KRAŠTAS.

Nors ir trumpai budamas Lietuvoje, vis-gi turėjau progos susipažinti su vidujiniu Lietuvos padėjimu. Todel laikau savo pareiga pranešti Amerikos Lietuviams, jog Lietuva dabar yra toks kraštas, kuriame kiekvienas žmogus, mokantis šiokį ar tokį amatą, yra labai pageidaujamas. Kiekvienas gali buti tikras, kad jo buvis Lietuvoje yra taip užtikrintas, kaip niekur kitur. Čia yra reikalingi žmonės, darbo ir iniciatyvos, —jiems čionai atsidengia tokia plati dirva ir jų čia laukia tokia buties gerovė, kokios jie negali ir įsivaizdinti. Čia reikalingi yra stalų dailiai (stalioriai), dailydės, siuvėjai, kurpiai, šaltakaiviai (slesoriai), ir visokių kitų amatų darbinin kai. Čia reikalingi yra visokio biznio žmonės,—vedėjai dirbtuvių, statytojai namų, tarnautojai geležinkelių. Ypatingai-gi reikalingi yra inteligentinio darbo žmonės,—tarnautojai valsty bės įstaigose (ofisuose), knygvedžiai (buhalteriai), telegrafistai, stenografai, prekybos, pramonės ir ukio žinovai. Visiems čia yra platus, atviras kelias; visiems teks darbo, kas tiktai turi sveikatos ir netingi dirbti. Jeigu Amerikos Lietuviai savo laiku neapims visų darbų į savo rankas, tai kiti tai padarys.

Tamas Naruševičius.
Birželio 26 d., 1919 m.,
24 Rue Bayard, Paris.

P.S.—Aš jaučiu, jog yra Amerikoje Lietuvių, kurie rugoja ant manęs, kad taip mažai terašau. Bet patikėkit man,—tiek turiu darbo, o kitą kartą ir nervų suerzinimą, kad sunku atrasti laiko ir upo rašymui. Kaip tiktai pasitaikys geresnė proga, nepraleisiu jos ir vėl su Jumis pasidalinsiu žiniomis ir mintimis.

Visiems siunčiu kuoširdingiausius linkėjimus!

Tautu Lyga.

Vartotojai Triner's American Elixir karčiojo vyno jau senai, net pirm karės buvo sutvėrę tikrą tautų lygą. Ilgi padėkos laiškai 27 kalbose: Angliškai, Bohemiškai, Slavokiškai, Lenkiškai, Croatiškai, Sloveniškai, Serbiškai, Lietuviškai, Francuziškai, Italijoniškai, Ispaniškai, Rusiškai, Ukrainiškai, ir tt., parodo, kad tikra harmonija pagyrime Triner's American Elixir gyvuoja tarp visų tautų, nes visi žino, kad Triner's American Elixir gerai apsaugoja nuo visų vidurių suirimų ir nuo visų ligų sujungtų su pilvo negerumais. Jus galit gaut pas savo aptiekorių, kuris taipgi turi kitų Triner's gyduolių, ypač Triner's Liniment, Triner's Cough Sedative, Triner's Antiputrin (puiki gyduolė del plovimo gerklės ir burnos ir geras valytojas žaizdų); negalit gaut geresnių. —
JOSEPH TRINER CO., 1333-1343 So. Ashland ave. Chicago, Ill. U. S. A. North America.

JUOKAI

Puikus pavyzdis.

Štai kaip atsikratė tulas inteligentas nuo kaimiečio, kuris turėjo blogą paprotį skolintis kožną dieną laikraštį:

—Mano tėvelis atsiuntė manę pasiskolinti jusų laikraštį tik del pasisakitymo,—atkartojo kasdieninę savo maldą, mažas Jonukas.

—Sugryžk namop, ir paprašyk tegul tavo tėvelis atsiunčia man savo vakarienę, tiktai del suvalgymo.

Jonukas daugiau nesugrįžo.

Pagal užklausimą.

Medžiotojas, kuris pametė savo šunį, paklausė miško sargybinį:

—Tamsta, ar nematei margo šunes, bėgant čionai, kuris yra apie vieno meto, vieno meto, ir pusės, arba dviejų metų amžiaus?

—Taip,—atsakė miško sargas, manydamas, jog medžiotojas tyčioja jį, —taip aš mačiau margą šunį bėgant čionai, apie vieno meto, vieno meto ir pusės, arba dviejų metų amžiaus. Tai buvo apie vieną valandą, vieną ir pusė, arba dvi val tam atgal, ir tu rasi jį apie vieną mylią, vieną mylią ir pusę, arba dvi mylios nuo čionai miške.

Mokslas ir Praktika.

Tulas kolegijos profesorius išėjo pasiirstyti ant ežero. Su juomi buvo prastas kaimietis vyrukas, kuris yrė profesoriaus laivelį.

—Pasakyk man,—prabilo profesorius,—ar tu nusimanai ką apie filozofiją?

—Ne,—atsakė vyrukas.

— Tuomet net ketvirtdalis tavo gyvenimo jau prapuolė. Ar tu supranti geologiją? tyrinėjo mokslinčius.

—Visai nėsu girdėjęs apie tai,—atsakė bemokslis kaimietis.

—Tuomet pusė tavo gyvenimo jau prapuolė,—užtvirtino profesorius; ar tu pažįsti bent astronomiją?

—Nepažįstų jos visai.

—Tuomet trįs ketvirtadaliai tavo gyvenimo jau prapuolė.

Taip bediskusuojant, mokslinčius neatsargiai pasilenkė ir luotas apvirto ant šono.

—Ar tu moki plaukti? už klausė profesorių vyrukas.

— Ne,—Ne,—nusigandusiu balsu sušuko jo kąimynas.

Tuomet tavo visas gyvenimas jau prapuolė!

Pajieškojimai.

Pajieškau Anufro Meškevičiaus ir Marcelės Milkeraičiukės, paeina iš kaimo Kurpikų, Suvalkų rėdybos. Amerikon atvyko pirm karės. Meldžiu jųjų pačių atsišaukti bei žinančių apie juos pranešti.

Joseph Meškewich, 11 Mossblown Row, Annbank street, Ayrshire, Scotland.

Pajieškau pusseserės, Onos Dumčiukės, paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Rozalimo valsčiaus, Medekonių kaimo. Apie 12 metų kaip Amerikoje. Gyvena Chicagoj. Ji pati, ar kas kitas malonėsite pranešti

Martinas Varčiunas,
17 S. Leonard st. Waterbury, Ct.

Pajieškau Petro Arbašaucko, paeina iš Suv. gub., Vilkaviškio pav., Budežerių kaimo. Gyvena apie Pittsburg, Pa. Meldžiu atsišaukti sekančiu adresu:

Vincas Muleckas,
21 Spring st.,
Union City, Conn.

GALVOS SKAUDĖJIMAS PRAĖJO.

Ponas Joseph Packo, R. F.D. No. 1, Union City, Pa., rašė mumis sekančiai: "Severa's plotkelės del galvos skausmo ir neuralgijos pagelbėjo mano pačiai ir skaus mas praėjo."—Malonėsit patėmyti permainą varde: "Severa's plotkelės nuo galvos skausmo ir neuralgijos." Yra tokios pat kaip ir pirma buvo, tik padarytos kitokioje formoje. Medikališka medega yra ta pati kaip ir pirma, ir todel jie dirba taip gerai kaip ir pirma. Prekė 25 centai ir 1 centas taksų. Gaunama visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO.,
Cedar Rapids, Iowa.

AMER. LIET. TAUT. SANDAROS
organas
"SANDARA"
Puikiausiai nušviečia lietuvių gyvenimą visam pasaulyje ir uoliausiai gina darbininkų reikalus. Metams $2.00. Skaitykite visi. Vieną numerį siunčiam pažiurėt dykai.
"SANDARA",
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoj

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŲ ORGANIZACIJA.

Gyvuoja 33 metai.

Ar teko Tamstai kada nors girdėti apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje? Jei ne, pasiklausk pas savo kaimyną, kuris jau prie šios organizacijos priklauso. Pasiteirauk, o sužinosi, kiek Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išmokėjęs savo nariams pomirtinių ir ligoje pašelpų. Jei jis apie tai nežino ir jei jis dar nepriklauso, tai pasiskaityk čionai:

S.L.A. savo nariams išmokėjo virš $200,000.00 pomirtinių ir virš $50,000.00 ligoje pašelpų. Susivienijimas yra sušelpęs tukstančius našlių ir našlaičių; S. L. A. pagelbėjo tukstančiams sergančių ir nedagalinčių lietuvių—savo narių ir nenarių. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra keturi Apsaugos Laipsniai: $150.00; $300.00; $600.00 ir $1,000.00. Pašalpoje ligos turi tris Laipsnius: $6.00; $9.00; $12.00. Jeigu jusų mieste nėra SLA. kuopos, Tamsta gali prie SLA. priklausyti pavieniai. Dešims ypatų gali sutverti naują kuopą. S.L.A. leidžia savaitinį laikraštį "Tėvynę." Nariams siunčia dykai; nenariams—$1.00 metams. S. L.A. taip-pat kas metai leidžia didelį kalendorių.

Visokiais reikalais kreipkitės sekamu adresu:—

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,
307 W. 30th str., NEW YORK, N. Y.

EAGLE "MIKADO" PAIŠELIS No. 174.

Vienas iš geriausių paišelių rašyti No. 1, minkštas; No. 2, vidutinis; No. 2½, vidutiniai kietas; No. 3, kietas; No. 4, ekstra kietas del knygvedžių. Parsiduoda po 5c., 50 centų tuzinas.

EAGLE PENCIL COMPANY,
703 East 13th STREET, NEW YORK, N. Y.

LIETUVIŲ SPAUDOS BENDROVĖ.

Surengė naują spaustuvę ir Knygyną.

Clevelando ir apielinkės lietuviai, turėdami spaudos darbus priduokite į musų spaustuvę, nes darbai yra padaromi pigiai ir gražiai. Pas mus galima užsiprenumeruoti lietuvių laikraščiai, taipgi ir "Amerikos Lietuvis." Parduodam knygas, ypač VIRIMO ir KEPIMO KNYGA, Kariaujančių šalių Istorija. Rašykite tuojaus, mes pasiųsime; pinigus užsimokėsite kada gausite.

Siunčiam pinigus į Lietuvą, Lenkiją. Išpirk "Money Order" ir pasiųsk į musų ofisą, o mes pasiųsim kam bus nurodyta. Priimam pajieškojimus į Lietuvą giminių ir pažystamų.

Siųskite reikalavimus adresu:

LIETUVIŲ SPAUDOS B-VĖ
arba
A. S. Kulbickas, 6307 Superior ave. ar 7602 Aberdeen ave. N.E.
Cleveland, Ohio.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVĮ."

Užsigavimai gal atsitikt netiketai — bukite prisirengę.
Pain-Expeller
greit nutildo skausmą nuo sumušimu, nusigrembimu ir išsisukimu.
Žiurekite, kad butu su INKARO ženklu!
Galima gaut visose aptiekose už 35c ir 65c arba išsiuzdint nuo
F. AD. RICHTER & CO.,
326-330 Broadway, New York

PARSIDUODA dvi stubos 89—89½ Ward st., septyni tenementai ir viena krautuvė. Parsiduoda už $13,000.00. Apmoka 10 nuošimtį, jeigu turtą rokuotum ant $15,000.00, įmokėti $1,500, terminas išmokėjimui labai lengvas. Kreipkitės pas

MAX ZIEVE,
8 Columbia street,
(34) Worcester, Mass.

RUSIJOS RUBLIAI.

Pas mane galima gauti netikrų popierinių pinigų, jie taip gerai padaryti, kad sunku atskirti nuo tikrųjų. Tokie pinigai reikalingi teatrus lošiant arba kas nori pasididžiuoti turtingu esąs.

Kas nori tokių pinigų, klauskit per laišką, įdėdami krasos ženklelį—adresuokite:

K. J. INTAS, P. O. Box 73,
(32) CHICAGO, ILL.

'LIETUVIŠKAS IŠRADĖJAS.'

Šituo vardu knygutė parodis jumis kiek žmonės pelno padarė ir kiek dar gali padaryti per išradimus.

Tą brangią knygutę siunčiame kiekvienam ant pareikalavimo

DYKAI

Kaipo žinovai (ekspertai) patentų, bandome išradimus DYKAI. Rašykite reikalaudami musų knygutės

AM. E. PATENT OFFICE, (Inc.)
718 Mather Bldg. (A.L.)
Washington, D. C.

DOVANAI DOVANAI

IK 30-tai DIENAI RUGPIUČIO - AUGUST MĖN. Kas lyg augščiau minėtai dienai užsirašys dienraštį "LIETUVĄ" arba atnaujins seną prenumeratą (nors neišsibaigusią) ant ištisų metų, gaus DOVANAI musų spaudos labai gražią knygą "Vėliavos Akyvaizdoje," vertės $1.00, kurios turinį perskaitęs niekuomet neužmirš ir bus kas draugams papasakoti; arba puikų spalvuotą $1.00 vertės Lietuvos Respublikos žemlapį, kurio kopiją prezidentas Wilsonas išsiveže Paryžiaus Taikos Konferencijon.

Prenumeratą ir orderį dovanoms siųskite:

"LIETUVA" DAILY,
3253 S. MORGAN S T., CHICAGO, ILL.

MOKSLO, LITERATUROS IR DAILOS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

"DIRVA"

Vedama Pirmeiviškoje Tautinėje Dvasioje

EINA KAS PENKTADIENIS.

Prenumerata:
Amerikoje metams $2.00, pusei metų—$1.00
Kanadoje metams $2.50. Kitur met.—$3.00
Vieną numerį pažiurėjimui siunčiam dovanai

"DIRVOJE" yra sekanti nuolatiniai skyriai: Žinios—Iš Lietuvių Gyvenimo—Iš Realio Gyvenimo (tikri juokai) — Nuo Redakcijos — Moksliški Straipsniai — Kitokie Straipsniai, Pasiskaitymai—Jaunimas—Vietinės Žinios

Užlaikome visokių knygų. Reikalaukite musų naujo knygų Katalogo. Visokius spaudos darbus atliekame gerai, gražiai ir greitai.

Tik-ką išleista žingeidžiausia knyga, kokią lietuviai kas yra skaitę

VIENUOLYNO-KLIOŠTORIAUS SLAPTYBĖS

Pilnas aprašymas slapto klioštoriaus gyvenimo kunigų su vienuolėmis. Su 6 paveikslais, 152 puslapių, kaina tiktai $1.00. Reikalaukite, siųsdami ir pinigus (agentams duodama 50%) šiuo adresu:

"D.I.R.V.A,"
7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Naujas Dienraštis

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" ištarnavusi visuomenei 34 metus savaitraščiu, trumpoje ateityje pradės išeidinėti DIENRAŠČIU. Tapo sutverta dienraščio leidimui bendrovė su kapitalu $75,000.00. Dienraščio bendrovės šėras $10,00. Pirkti gali kiekvienas. Geriausias pinigų investmentas nusiperkant dienraščio "VIENYBĖ" šėrų. Prenumerata kol dienraštis pradės išeidinėti palieka ta pati, $2.50 metams. Kitose šalyse, metams $3.50. Nelauk, užsirašyk šiandien! Vėliaus prenumerata bus pakelta. Siųsdami pinigus už prenumeratą arba dienraščio šėrus, adresuokite:

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"
120—124 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

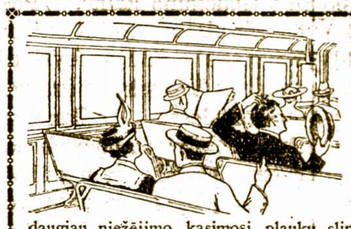

Žmogus kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro paprociu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterįs kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskaną.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Virimo, Kepimo ir Namų Prižiurėjimo KNYGA

GERBIAMIEJI "AM. LIETUVIO" SKAITYTOJAI!

Pranešam jumis, kad KNYGA VIRIMO, KEPIMO ir NAMŲ PRIŽIURĖJIMO yra gatava. Knygos didumas apie 9 coliai ilgio, 6 pločio, 164 puslapiai, gražiai audeklu apdaryta su auksine antspauda ant viršaus. Knygos turinys labai atydžiai surinktas geriusių valgio daiktų. Joje telpa 15 gatunkų geriausių sriubų. 87 budai kaip sutaisyti mėsos valgius. 7 budai kiaušinienių. 64 budai kepimo įvairių pyragų ir pyragaičių. 18 budų pajų ir pudingų. 5 geriausi budai kaip gaminti žuvis. 9 geriausi budai kaip kepti duoną. 17 geriausių konservų, kaip sudėti įvairias uogas ir augalus. 10 budų kaip užlaikyti daržoves. 10 budų įvairumų: gėrimai, naminiai dalykai, patarimai. 7 geriausi valgiai iš Lietuvos gaspadinės. 6-si budai gaminti paukštieną. Įvairus spaisai, (prieskoniai). Žodžiu sakant, knyga verta turėti kiekvieno lietuvio stuboje, nes ji parodo kaip sveikai gaminti valgius, kaip sunaudoti daiktus naudingai ir ekonomiškai.

Labai linkiame Tamstai šitą knygą sau išsirašyti; jeigu pats negamini valgių padovanok savo gaspadinei, savo seserei, savo motinai arba savo merginai, jusų dovaną paliks jų atmintyje per ilgus laikus. Geras maistas, geras namų prižiurėjimas sučėdina pinigus, kuriuos gydytojams ir vaistinyčioms atiduodi. Šita knyga gražiai apdaryta parsiduoda už $1.50; su popieriniais apdarais—$1.25. Neatidėk, nes užmirši. Rašyk dabar, paklausinėk, gal jusų susiedės norėtų sau nusipirkti—galėsite kartu parsisiųsti kelias knygas.

Užsakymą ir pinigus pasiųskite ant tokio adreso:—

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Augštos vertės Gramofonas
Tiktai $19.50.

CONSOLA grojamoji ir kalbamoji mašina yra naujausio išradimo su puikiausiais pagerinimais ir balsai esti aiškus, švelnus, malonus, tyri. CONSOLA groja rekordus visokiausi išdirbinės ir visokiausio didumo, kaip: COLUMBIA, VICTROLA ir kitus. Tokios rųšies gramafonas kaip CONSOLA, tai krautuvėse pardinodami už dubeltavą kainą. CONSOLA gramafonas gali užtekti visam gyvenimui. Pinigus $19.50 už gramafoną siųskite per pačto Money Order. Rašydami laiškus adresuokite:

S.P. TANIS,
31 East 112 St., Chicago, ILL.

VIETOS ŽINIOS

DIDELIS PIKNIKAS.

Nedėlioj, 10 d. rugpiučio, "Aušrelė" rengia didelį, puikų pikniką ant Limfliet farmos. Bus įvairių pamarginimų, benas griežš, choras dainuos ir žais lietuviškas dainas ir žaislus, ir kiekvienas yra užtikrintas, kad nepraleis nė vienos nuobodžios minutos.

Važiuojant reikia imti Millbury City Line arba Greenwood st. karus ir važiuoti iki pat galo linijos. Iš ten bus nurodyta vieta. Tad visi, ura, ant pikniko!

Juozytė.

Draugijų susirinkimas.

Pereitoje nedėlioje, 3-čią rugpiučio, atsibuvo susirinkimas keturiolikos lietuvių pašelpinių ir labdaringų draugijų, kad susitarti dirbti išvieno delei šelpimo Lietuvos. Iš eilės, tai trečias susirinkimas atsibuvo tam reikalui.

Pirmsėdžiu susirinkimo buvo A. Dailydė, sekretoriumi p. Čiginskas. Perskaityta užrašai iš pereito susirinkimo ir su pataisymais priimti. Toliaus pakviesta komisija išduoti savo raportą kaslink sutaisymo įstatų pagal kuriuos draugijos turėtų veikti.

Pirmininkas komisijos. Dr. Puskunigis, išdavė raportą, pasakydamas Tarptautinio Raudono Kryžiaus Istoriją. Ant galo perskaitė įstatus, atsiųstus iš Chicagos, pagal kuriuos veikia Lietuvos gelbėjimo draugija ir patarė, kad tokia tiktų ir Worcesterio lietuviams.

Raportas tapo priimtas. Toliaus buvo pakviestas kun. J. J. Jakaitis, kad praneštų ką girdėjo nuo vietinio Tautos Fondo Raudo Kryžiaus.

Kunigas Jakaitis pranešė, kad vietinis R. Kryžius jau turi daug darbo nuveikęs ir nori žinoti, ką veiks draugijos pirma negu su jomis susivienys, pranešdamas, kad tos draugijos deligatės yra ant susirinkimo. ir jos gali daugiau pranešti. Raportas buvo priimtas. Toliaus publika tapo užkviesta prie diskusijų, ką mano apie raportus ir kur turime prisidėti, su kuria organizacija vienytis.

M. Paltanavičia kalbėjo, kad mum yra geriausia dirbti išvien su Chicagoje daktarų sutverta draugija. Kalbėjo p. J. Naviackas ir nurodė, kad Chicagoje sutvertas R. Kryžius yra taipgi partijos tautiečių, nes nuo tautiško seimo susivažiavimo jis užgimė. Jis nurodė tverti trečią Kryžių. Toliaus kalbėjo Kunigas Jakaitis, jis nurodė, kad Tautos Fondo R. Kryžius yra grynai bepartyviškas. Dr. Puskunigis ėmė balsą ir nurodė, kaip pražutinga mums butų daugelį Kryžių partyviškų turėti. Sako, netik blėdis butų mums patiems šelpimo darbe, bet neapsakomas pažeminimas nuo svetimtaučių, kada jie ištirs, jog mes nė tame darbe nesuvienijam savo spėkų. M. Paltanavičius dar kartą kalbėjo, nurodydamas, kad eitume su vidurine sriove, su tautiečiais, kur musų visa inteligentija veikia, ir veikė nuo neatmenamų laikų; ji veikė kada mes maži arba ant svieto nebuvome; ji parupino Lietuvos memorandumą, ji parupino Lietuvos žemlapius, jos nariai tinka veikti Paryžiuje. Prisidėdami prie Chicagoje sutvertos Gelbėjimo Draugijos, mes busime kėravojami apie penkiosdešimts lietuvių daktarų Amerikoje, o ne bobelių, kurios yra po kitų įtekme. Kalbant apie Kryžius, dabar mes turime 3 Kryžius, buvo trys kryžiai ir ant kalno Kalvarijos, eikime prie vidurinio, eikime su tautiečiais.

Galų-gale nutarta visom Worcesterio draugijom darbuotis neprigulmingai ir rupintis, kad Amerikoje susitvėrę Kryžiai susivienytų ir padarytų vieną, o tada ir mus miestas veiks su jais išvieno. Nutarta, kad draugijos, pristojančios prie veikimo pašelpos Lietuvos, prisidėtų nors su 10 dol. kožna ir toliaus veiks kas tik bus užmanyta ant susirinkimų, kurie atsibus kožną nedelios vakarą.

Ateinantis susirinkimas bus Bažnytinėje svetainėje, nedėlioje, 10 dieną rugpiučio, 7 val. vakare.

Reporteris.

Šv. Liudviko Dr-jos piknikas.

10 d. rugp. Šv. Liudviko dr-ja laikys didelį pikniką ant Gedemino kalno. Pelnas eis vietiniam Raudono Kryžiaus (T.F.) skyriaus naudai. Visos kitos draugijos užkviesta atsilankyti. Bus visokių užkandžių ir gėrymų, žaislų ir muzikos. Griežš naujas lietuvių benas. Šv. Liudviko komitetas kviečia visus atsilankyti.

J. G.

Worcesterio taksos šiemet bus $22.40 nuo tukstančio. Tai $1.20 daugiau negu 1918 mete.

Worcesterio Gas Light Kompanija pakels geso kainas dar 5c. užtai, kad turėjo pakelti savo darbinin kams mokestis sekant streiką.

Pralaimėjo Streiką.

Arti 2,000 Graton & Knight odų dirbtuvės darbininkų, kurie išėjo streikan 7 d. liepos jau sugrįžo darban. Streikas pralaimėtas, nes darbininkai turėjo sutikti ant išlygų, kurias kompanija siulė dar prieš streiką, tai yra, 50 val. darbo savaitę vieton 55; laiką ir pusę už viršlaikį. Unija nėra pripažinta. Streikieriai sutiko ant išlygų raginami jų unijos vadų. Streikas pasibaigė 31 d. liepos.

Komisija išrinkta iš 5 vyrų, atstovaujant kompaniją ir darbininkus, kuri važinės po kitas tos rušies dirbtuves, dasižinoti kokios ten sąlygos. Tada, jeigu pasirodys praktiška gal kompanija suteiks jiems 3 valandų darbo dieną ir pripažins uniją. Sakoma tas bus nutarta už dviejų mėnesių.

LIETUVIŠKA BARBERNĖ.

Puikiai skuta ir kerpa plaukus. Kaina žema. Apskuta už 10c.; plaukų kirpimas — 25 centai

Subatomis.

Skutimas ..... 15c.
Plaukų kirpimas ..... 35c.

BARBERNĖ ir MAUDYNĖS!!!
26 WARD STREET,
(38) **Worcester, Mass.**

Worcesterio anglių pirkliai sako buk angliai šią žiemą lėšuos nuo $15 iki $20 už toną.

Worcesterio Central Labor Unija nutarė pradėti didelę unijų organizavimą Worcesteryje, kuris apims visus amatus.

Liepos mėn. 1918 mete; Worcesteryje tapo suareštuota 417 ypatų už girtuokliavimą. Šiemet liepos mėn. suareštuota tik 95 ir didžiuma iš šio skaičiaus buvo suareštuota 1 d. liepos.

Pranešimas Worcesterio Lietuviams.

Šiuomi pranešame Worcesterio Lietuviams, jog mes, Lietuvos Atstatymo Bendrovės įgaliotiniai, atidarome Raštinę ant 45 Mllbury st., Rialto Building'e ant antrų lubų, 'Aušrelės" kambaryje. Taigi, kurie dar esat nepirkę šėrų į L.A.Bendrovę, ar nežinojot kas toji Bendrovė yra, mes pilnai jums paaiškinsime šios Bendrovės tikslą, ir norintiems pirkti šėrų, mes patarnausime be jokio užmokesčio, dykai.

Brangus vientaučiai! Lietuvos Atstatymo Bendrovė, tai yra tiesus kelias kiekvienam Lietuviui ir Lietuvaitei, norinčiam sutaupinti gerą turtą, gauti didesnius nuošimčius, negu bile kokioje bankoje. Kita, gi, yra svarbu, kad prisidėsime prie Lietuvos Atstatymo visos Komercijos (Prekybos). Tuomi mes daug pagelbėsime savo šaliai Lietuvai, atstatyti visą ekonomišką ir komercijinę sistemą iki aukščiausio laipsnio. L. A. Bendrovė yra padėjus stipriusfundamentališkus pamatus atstatymui musų tėvynės Lietuvos. Ji rupinasi, kad Lietuviai vieni patįs paimtų savo šalies pramoniją ir abelną atstatymą josios sugriautų miestų, fabrikų, tiltų, kelių ir tt. Taigi, broliai, lietuviai! Nepraleiskite progos panaudoti savo kapitalą šiam tikslui, iš kurio turėsite gerą pelną, ir nepaleisite savo ekonomiškos, komercijinės laisvės kitataučiams, kuri mums lygiai svarbi, kaip ir politika. Taigi L.A. Bendrovė kviečia visus prisidėti į šią kooperatyvišką kompaniją. Ateikite į musų Raštinę, mes paaiškinsime kuoplačiausia—aiškiausia.

Raštinė atdara sekančiomis valandomis: po pietų nuo 3 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

Taipgi mes patarnausime nemokantiems rašyti lietuviškai laiškus į Lietuvą, ir nurodysim, kaip statyti antrašus lietuvių kalboje. Dalykas tame, kad lietuviai rašydami saviemsiems labai tankiai klysta uždėdami antrašą lenkišką, o siunčia tikrai į Lietuvos žemę.

Pas mus gali gauti naujausių dainų su gaidomis, kompozitorių M. Petrausko ir St. Šimkaus.

Su pagarba,
L. A. Bendrovės įgalioti atstovai:
V. M. Čekanauskas,
Pranas Zataveckas.

Parsiduoda Namai - Farmos.

PALEI GRAFTON SQ. Dvi 3 tenementų stubos ir didelė banė. Kiekvienas tenementas po 6 kamb. Galima pirkti abi stubas pavieniai arba kartu. Žema kaina ir lengvos išlygos.

VIRŠ ŠIMTO AKRŲ FARMA. Geri budinkai, 10 kambarių stuba, banė del 20 karvių ir 3 arklių, ledaunė, vištininkai, pašiurė del vežimų ir tt. Labai derlinga žemė, apie pusė dirbamos ir pievos, reštas ganyklos ir miškas. Ant šios farmos galima lengvai išerti virš 20 karvių ir poras arklių. Didelis plotas miško. Parduodant rastus ir malkas galima išmokėti šią farmą. Su farma parsiduoda pora gerų arklių, viena karvė, pilna banė šieno, pjaunama ir grėbiama mašina ir kiti padarai. Kaina už viską $8,500, Įmokėti $2,500. Mainais priimtina geros stubos Worcesteryje.

A, BLAŽYS,
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

Namai ir Farmos Parsiduoda.

112 akrų farma, 3 karvės, 2 arkliai, vištos, visi vežimai ir įrankiai, arti didelės mašinšapės ir kitų fabrikų, geri budinkai. Prekė tik $3,500.

26 akrų farma, puiki žemė, 150 vaisingų medžių, geri budinkai, netoli Worcester. Prekė $2,800.

Tik ką esu gavęs keletą naujų farmų ir taipgi namų mieste. Pasiskubinkite.

J. BUROKAS,
12½ Millbury st.,
Worcester, Mass.

PAMETĖ. Rugpiučio 1 dieną, Jonas Bačinskas—krautuvininkas nuo Barclay st., pametė $175 dolerius su centais. Pinigai žuvo krautuvėje ar apielinkėje. Jeigu kas atrado, malonėkite sugrąžinti, gausite dovanas.

PARSIDUODA Grosernė ir valgomų daiktų krautuvė, lenkų ir lietuvių apgyventoj vietoj, $400 nedėlinės apyvartos, su 3 gyvenimo ruimais prie krautuvės. Kaina $1,000. Norėdamas pirkti, kreipkis pas —

LEGASSE, Day Building,
Main st., Ruimas 218,
Worcester, Mass.

PARSIDUODA nauja 5 ruimu stuba, keturių metų senumo, parsiduoda visai pigiai ir greitu laiku bus parduota; yra šiltas vanduo, maudynės ir skalbynė, gesai, visur kietos grindis. Norėdami pirkti, kreipkitės šiuo adresu:

Liudvikas Volongevičius,
9 Diamond st., City.
(33) ant 2-rų lubų.

PRANEŠIMAS VISIEMS LIETUVIAMS.

Atidariau krautuvę Singer siuvamų mašinų.

Mašinų galite gauti naujų ir senų. Kiekviena mašina gvarantuojama, jeigu ir pasitaikytų klaida, tai apmainome su mielu noru. Moteris nusipirkus mašiną, kadir nemokėtų siuti, tai mes kuogeriausiai išmokiname siuti ant viršminėtų mašinų. O jei ir nenorėtumėt pirkti, tai ateikite pažiurėti ir išbandyti. Adresas:

A. PELESKY,
4—4½ Lafayette st.,
(35) Worcester, Mass.

PARSIDUODA pirmos klesos grosernė ir bučernė; visi nauji prietaisai; galima pirkti su ir be prietaisų; mašina kilbasoms daryti, ice-box, stalus galima randavoti kartu su krautuve; pigi randa. Atsišaukite arba rašykite pas **Alex Nadzionick, 255 Millbury st., Worcester, Mass.** Galima patelefonuoti: Park 494 nuo 7 valandos ryte iki 9 val. vakare (34)

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu—
15 *MILLBURY STREET,*
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

PETRAS SČIUKA,
5 Hale St., Worcester, Mass.
Telefonas Cedar 3519-2
Popieruoja ruimus, vanišuoja, pentina namus. Atlieka darbą labai gražiai. Visi kreipkites prie Jo. Taipgi barandavo ja 7 pasažierų automopilių. (36)

MAUDYTIS SVEIKATA!

Loviuose maudynės, garo maudynės, elektrikos masadžius, žmogus patarnauja. Atdara dieną ir naktį. Lovių maudynės moterim atdaros visada, Garo maudynės del moterų atdaros nedėlios ir panedėlio vakarais.

RUSSIAN TURKISH BATHS,
3 LEDGE STREET,
kam. Water st.,
Worcester

Geriausios rušies akiniai,— 1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės $2.50, musų kaina $1.98. Stiklus akiniams suteikiam sulyg akių per musų akių registruotą Optometristą — nedaugiaus kaip $2.50.

OPTICAL DEPT.
Denholm & McKay Company
Worcester, Mass.
Boston Store.

"AUŠRINĖ"
Geriausias moterų žurnalas, išeina prieš 15 dieną kiekvieno mėnesio. Kaina metams su prisiuntimu $1.50. Adresas:
"AUŠRINĖ,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

BENJAMIN MENDELSOHN
Advokatas
Veda visokias provas teismuose Kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai, hrovatiškai, rusiškai ir vokiškai. Ima provas šios šalies ir krajavas.
931-932 Slater Building
390 Main St., Worcester, Mass.

Dr. F. B. Puskunigis,
175 Green Street, Worcester Mass.
Priimami ligoniai sekančiose valandose:
Nuo 8 iki 11 prieš piet
Nuo 1 iki 3 po piet
Nuo 7 iki 9 vakare.

ŽUVŲ RINKA
Šviežiausias žuvis, oisterius, klempsus, vėžius, taipgi marinavotus galima gauti kenuose.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėmis ir į krautuves.
Sullivans, Vernon Square,
FISHMARKET.

VISI BIZNIERIAI GARSINKITĖS "AMERIKOS "LIETUVYJE."

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester

Aš esu Expertas auksavime	Žemiausios Kainos

Traukiu dantis be skausmo
DR. FREDERICK BROWN
34 FRONT STREET Next To Plaza Theatre
Atdara Vakasrais

KUR BĖGI JONUK?
—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.
10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čeverykus.

GERIAUSIA
Ceverykų Krautuvė
Jeigu nori nerų drutų ir smagių Čeverykų ateikite pirkti pas
Amutį ir Ananką
o visada busi užganėdintas savo pirkimu.
Amutis ir S. Ananka
27 Millbury St., Worcester, Mas

Naujas Lietuvių Dienraštis

Trumpoje ateityje Brooklyne pasirodys Naujas Lietuvių Dienraštis "Vienybė." Dienraščio korporacijos reikalai jau yra baigiami tvarkyti ir jau ateinančioje sąvaitėje prasidės jos aktyvis darbas. "VIENYBĖ" bus vienatiniu lietuvių dienraščiu Rytinėse Valstijose. Kiekvienas prakilnus lietuvis turėtų prisidėti prie šito švento darbo. Norėdami paimti šėrų iš "Vienybės" Dienraščio Korporacijos, arba reikalaudami informacijų, visuomet kreipkitės sekančiu adresu:

LITHUANIAN DAILY "VIENYBĖ"
120 Grand street, Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Vaistinyčia Aptieka.

Jeigu kada turi kokį receptą nuo daktaro arba pats nori sau gyduolių nusipirkti, nežiurint kokios ten gyduolės butų ir kaip jos vadintusi, jeigu niekur negauni pas mus visada gausi.

Kviečiame visus lietuvius lankytis savo vienatinėje Lietuviškoje Vaistinyčioje mieste Worcester ir apielinkės. Kas negalite pas mus ateiti, galite rašyti.

A. BUDREVICIA
93 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Nepamirškite musų
Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

Naujausios mados sutai, skrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negu kur kitur.
Kviečiame visus atsilankyti
V. GINKUS
52 Millbury Str.
Worcester, Mass.